

Gemeenteraadsverkiezingen
Groningen, 18 Maart 2026

Dossier Kunst, Deel 3: Moties over kunst, 2024-nu

Dit boekje verzamelt alle moties over kunsten van de afgelopen twee jaar, om een beeld te geven over het motie- en stemgedrag in de gemeenteraadsverkiezingen.

De moties zijn ingedeeld in hoofdstukken mbt belangrijke onderwerpen in de Groningse kunsten. Elk hoofdstuk begint met een selectie van highlights, gekozen en samengevat door onze leden.

Samengesteld door
Noord NL Kunstmeenten

Municipal Elections
Groningen, 18 March 2026

Arts Dossier, Part 3: Mo- tions on art, 2024-now

This booklet compiles all motions* concerning the arts from the past two years, to provide an overview of motion and voting behaviour in the municipal elections.

The motions are divided into chapters relating to important topics in the arts in Groningen. Each chapter begins with a selection of highlights* chosen and summarised by our members.

*Translated with DeepL.

Compiled by
North NL Art Commons

Moties over Kolonialiteit & Protest

Motie MO4

Er is bemiddeling voorgesteld tussen studenten en de Rijksuniversiteit Groningen i.v.m. transparantie van de RUG over de besteding van publieke gelden met betrekking tot banden met Israëlische universiteiten. “De bemiddeling wordt gesteund door GroenLinks, SP, Partij voor de Dieren en D66, waarbij ook een onderzoekscommissie wordt aangesteld die dit gaat onderzoeken.”

Motie M19

Herdenking Nederlands-Indië op 15 augustus. Deze motie is aangenomen. De PVV stemde tegen.

Motie M21

Blijvend herinneren, vraagt blijvende middelen. De gemeente wordt opgeroepen om binnen de begroting middelen vrij te maken om Ketu Herdenking mogelijk te maken. De motie is aangenomen. De PVV stemde tegen.

Motie M22

Ondertekening Manifest Demonstratierecht. De motie is aangenomen. 6 Tegenstemmen waren VVD, CDA, PVV.

Initiatiefvoorstel: Groningse internationale solidariteit

Een bedrag van 136.000 euro zal hiervoor worden bestemd. De motie is aangenomen. 8 tegenstemmers waren van de Stadspartij, VVD, CDA, PVV en Groep Staijen.

Motions on Coloniality & Protest

Motion MO4

Mediation has been proposed between students and the University of Groningen regarding the RUG's transparency regarding the spending of public funds in connection with ties to Israeli universities. "The mediation is supported by GroenLinks, SP, Partij voor de Dieren, and D66, and a research committee will also be appointed to investigate this."

Motion M19

Commemoration of the Dutch East Indies on August 15th. This motion was adopted. The PVV voted against.

Motion M21

"Remembering Forever" asks for permanent resources. The municipality is called upon to allocate funds within the budget to make the Ketikoti commemoration possible. The motion was adopted. The PVV voted against.

Motion M22

Signing the Manifesto for the Right to Protest. The motion was adopted. The 6 votes against were from the VVD, CDA, and PVV.

Initiative Proposal: Groningen International Solidarity

An amount of €136,000 will be allocated for this. The motion was adopted. The 8 votes against were from Stadspartij, VVD, CDA, PVV, and Groep Staijen.

M04 Tijd voor Dialoog

De Raad van de Gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 12 juni 2024, besprekende moties vreemd aan het orde van de dag.

Constaterende dat:

Studenten en medewerkers van de universiteit sinds 13 mei jl. aan het protesteren zijn op het Harmonieplein;
De demonstranten onder andere eisen dat de RuG volledige openbaarheid en transparantie geeft van de banden met Israëlische kennisinstellingen en bedrijven;
Universiteiten zoals de Rijksuniversiteit Groningen worden gefinancierd met publiek geld en daarom kan verwacht worden dat ze transparant zijn over hun activiteiten;
De Nederlandse universiteiten waaronder de Rijksuniversiteit Groningen in een ingezonden brief in Trouw hebben verwoord dat zij de academische vrijheid van individuele wetenschappers én van instellingen van groot belang vinden;
dat de universiteiten aangeven dat de in het academische ethos verankerde waarden samenwerking met Israëlische en Palestijnse universiteiten niet in de weg staan en zij daarom geen redenen zien om die banden te heroverwegen of te verbreken;

Overwegende dat:

deze openheid een belangrijke eerste stap is om de dialoog te bevorderen;
onafhankelijke beoordeling van of er in deze samenwerking sprake kan zijn van (onbedoelde) indirecte bijdrage aan schending van mensenrechten en/of oorlogsrecht van groot belang is;
een onderzoekscommissie kan helpen en de openbaarheid en transparantie kan verschaffen;
een dergelijke onderzoekscommissie ook in toe-

komstige conflictsituaties deze onderzoeken kan uitvoeren;

Zowel van de kant van de Rijksuniversiteit Groningen als van de kant van de pro-Palestina demonstranten redenen worden opgeworpen om niet in gesprek te blijven;
wij in Groningen in verbinding met elkaar blijven, ook bij demonstraties.

Verzoekt het college:

te bemiddelen tussen de demonstranten en de Rijksuniversiteit en hierbij het aanstellen van een onafhankelijk georganiseerde onderzoekscommissie binnen de Rijksuniversiteit in te brengen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Jeffry van Hoorn (GroenLinks)
Daan Brandenburg (SP)
Terence van Zoelen (Partij voor de Dieren)
Pablo Vermerris (Student & Stad)
Maria Martinez Doubiani (D66)

M04 Time for Dialogue

The Council of the Municipality of Groningen, convened in session on 12 June 2024, discussing miscellaneous motions not on the regular agenda.

Noting that:

Students and staff of the university have been protesting at the Harmonieplein since 13 May; The demonstrators demand, among other things, that the University of Groningen (RuG) provide full transparency and openness regarding its ties with Israeli academic institutions and companies; Universities such as the University of Groningen are publicly funded and are therefore expected to be transparent about their activities; Dutch universities, including the University of Groningen, stated in a letter to the editor published in Trouw that they consider academic freedom — of individual researchers and of institutions — to be of great importance; The universities indicate that the values embedded in academic ethos do not preclude cooperation with Israeli and Palestinian universities, and that they therefore see no reason to reconsider or sever those ties;

Considering that:

This openness is an important first step in promoting dialogue; Independent assessment of whether such cooperation may involve an (unintentional) indirect contribution to violations of human rights and/or the laws of war is of great importance; A research committee can assist and can provide openness and transparency; Such a research committee could also conduct these investigations in future conflict situations; Both the University of Groningen and the pro-Pa-

lestine demonstrators have put forward reasons not to continue engaging in dialogue; We in Groningen remain connected with one another, including during demonstrations.

Requests the municipal executive:

To mediate between the demonstrators and the University of Groningen, and in doing so to propose the establishment of an independently organised research committee within the University of Groningen.

And returns to the order of the day.

Jeffry van Hoorn (GroenLinks)
Daan Brandenburg (SP)
Terence van Zoelen (Party for the Animals)
Pablo Vermerris (Student & Stad)
Maria Martinez Doubiani (D66)

(M 19) Motie: “Herdenking Nederlands-Indië op 15 augustus”

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 9 juli 2025 ter bespreking van de voorjaarsbrief 2025.

Constaterende dat:

Vanaf 2023 in Groningen een herdenking is voor de slachtoffers van de oorlog tegen Japan en de Japanse bezetting van het vroegere Nederlands-Indië;
Deze herdenking een belangrijk moment is voor een groot deel van de inwoners van Groningen;
Er geen geld is gereserveerd voor dit evenement in 2026.

Overwegende dat:

We als raad en Groningse samenleving betrokkenheid en compassie willen tonen met de slachtoffers van de Japanse bezetting en alle slachtoffers van geweld, onderdrukking en het gedwongen arbeid te verrichten in Nederlands-Indië, en daarmee ook met dit deel van onze geschiedenis;
Groningen een belangrijke taak heeft om meer bewustzijn te creëren rondom de geschiedenis van de oorlog in vroegere Nederlands-Indië;
Het herdenken van de oorlog in vroegere Nederlands-Indië, de bevrijding en alles wat daarna gebeurd is, belangrijk is voor dialoog en brede aandacht voor dit deel van de Nederlandse geschiedenis;

Verzoekt het college:

Om in de begroting voor 2026 voldoende financiële middelen te begroten voor de Nederlands-Indië herdenking op 15 augustus 2026.

Jahir Scoop, PvdA
Lo-A-Njoe, D66
Janette Bosma, PvdD
Justine Jones, GL
Peter Rebergen, CU
Evelien Bernabela, PvhN

(M 19) Motion: “Commemoration of the Dutch East Indies on 15 August”

The Council of the Municipality of Groningen, convened in session on 9 July 2025, discussing the 2025 Spring Letter.

Noting that:

Since 2023, Groningen has held a commemoration for the victims of the war against Japan and the Japanese occupation of the former Dutch East Indies;
This commemoration is an important occasion for a large part of the residents of Groningen;
No funds have been reserved for this event in 2026.

Considering that:

As a council and as a Groningen community, we wish to show involvement and compassion with the victims of the Japanese occupation and all victims of violence, oppression, and forced labour in the Dutch East Indies, and thereby also with this part of our history;
Groningen has an important role to play in raising greater awareness about the history of the war in the former Dutch East Indies;
Commemorating the war in the former Dutch East Indies, the liberation, and everything that followed is important for dialogue and broader attention to this part of Dutch history;

Requests the municipal executive:

To budget sufficient financial resources in the 2026 municipal budget for the Dutch East Indies commemoration on 15 August 2026.

Jahir Scoop, PvdA
Lo-A-Njoe, D66
Janette Bosma, PvdD
Justine Jones, GL
Peter Rebergen, CU
Evelien Bernabela, PvhN

(M 21) Motie: Blijvend herinneren, vraagt blijvende middelen

De Raad van de Gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, besprekende de Voorjaarsnota.

Constaterende dat:

in de Voorjaarsbrief 2025 geen aandacht wordt besteed aan de structurele borging van herdenkingen en vieringen rond het slavernijverleden en koloniale geschiedenis en er voor 2026 geen middelen zijn gereserveerd;
de jaarlijkse Ketí Kotí-herdenking en -viering (30 juni - 1 juli) in Groningen een belangrijk moment is van reflectie en bewustwording aangaande het slavernijverleden;
Groningen als voormalige handelsstad met directe betrokkenheid bij slavenhandel en plantages waarop slaven werden uitgebuit en mishandeld, steeds explicieter stilstaat bij de doorwerking van het koloniale slavernijverleden;
onze burgemeester in 2024 officieel excuses heeft aangeboden voor de rol van het toenmalige Groningse stadsbestuur in het slavernijverleden; en
ook het Rijk excuses heeft gemaakt bij monde van de Koning en bij monde van verschillende bewinslieden en het Rijk en gemeente zeggen te willen inzetten op collectieve herinnering, dialoog en erkenning;

Overwegende dat:

de organiserende partnerorganisaties in Groningen (waaronder het Comité 30 juni/1 juli en Stichting Kwaku Groningen) voor hun impactvolle werk afhankelijk zijn van projectsubsidies en tijdelijke afspraken;
het gewenst en belangrijk is dat de organisaties die de jaarlijkse Ketí Kotí herdenking en viering graag willen organiseren, ruim op tijd (minstens

een half jaar van tevoren) weten of zij weer kunnen rekenen op de benodigde ruimte en de middelen van de gemeente;
deze herdenkingen en vieringen bijdragen aan inclusiviteit, maatschappelijke dialoog en een stad waarin iedereen zich gezien en erkend voelt;

Verzoekt het college:

roept het college op om in de begroting voor 2026 voldoende financiering vrij te maken voor Ketí Kotí; de herdenking van het slavernijverleden op 30 juni 2026 en de viering van de afschaffing op 1 juli 2026;
daarbij tijdig heldere afspraken te maken met betrokken partnerorganisaties over taken, verantwoordelijkheden en eventuele co-financiering door derden;

En gaat over tot de orde van de dag.

Jim Lo-A-Njoe — D66
Jahir Scoop — PvdA
Evelien Bernabela — PvdN
Janette Bosma — PvdD
Justine Jones — GL

(M 21) Motion: Lasting Remembrance Requires Lasting Resources

The Council of the Municipality of Groningen, convened in session on 9 July 2025, discussing the Spring Budget Statement.

Noting that:

The 2025 Spring Letter makes no provision for the structural safeguarding of commemorations and celebrations related to the slavery past and colonial history, and no funds have been reserved for 2026;

The annual Ketí Koti commemoration and celebration (30 June – 1 July) in Groningen is an important moment of reflection and awareness regarding the slavery past;

Groningen, as a former trading city with direct involvement in the slave trade and plantations where enslaved people were exploited and abused, is increasingly explicitly reflecting on the legacy of the colonial slavery past;

Our mayor formally offered apologies in 2024 for the role of the then Groningen city council in the slavery past; and

The national government has also offered apologies through the King and through various ministers, with both central and local government stating their commitment to collective remembrance, dialogue, and acknowledgement;

Considering that:

The organising partner organisations in Groningen (including the Comité 30 juni/1 juli and Stichting Kwaku Groningen) are dependent on project subsidies and temporary agreements for their impactful work;

It is desirable and important that the organisations wishing to organise the annual Ketí Koti commemoration and celebration know well in advance (at least six months ahead) whether they

can count on the necessary space and municipal funding;

These commemorations and celebrations contribute to inclusivity, social dialogue, and a city in which everyone feels seen and recognised;

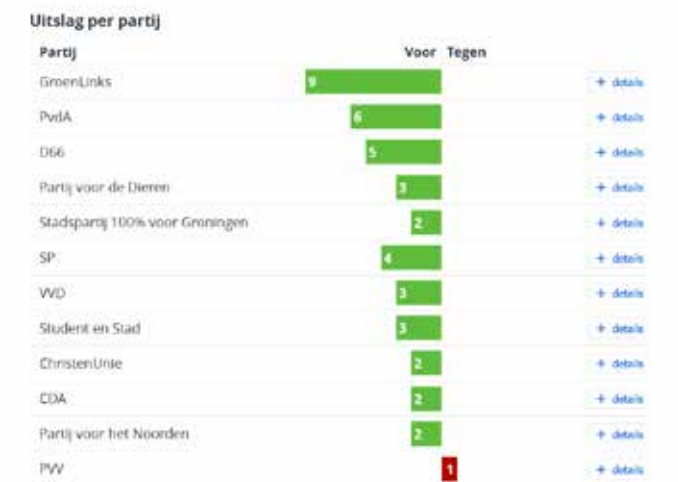
Requests the municipal executive:

To call on the college to allocate sufficient funding in the 2026 municipal budget for Ketí Koti: the commemoration of the slavery past on 30 June 2026 and the celebration of abolition on 1 July 2026;

To make clear and timely arrangements with the relevant partner organisations regarding tasks, responsibilities, and any co-funding by third parties;

And returns to the order of the day.

Jim Lo-A-Njoe — D66
Jahir Scoop — PvdA
Evelien Bernabela — PvhN
Janette Bosma — PvdD
Justine Jones — GL

(M 22) Motie: Ondertekening Manifest Demonstratierecht

De Gemeenteraad van Groningen, in vergadering
bijeen op woensdag 12 november 2025, in het
kader van de gemeentebegroting 2026.

Overwegende:

- dat demonstreren een mensenrecht is;
- dat iedereen, zonder drempels, gebruik moet kunnen maken van dit grondrecht;
- dat het demonstratierecht wereldwijd, en ook in Nederland, steeds verder onder druk staat;
- het aantal demonstraties ook in Groningen toeneemt;
- dat Amnesty International een manifest demonstratierecht heeft opgesteld voor gemeenten om het demonstratierecht blijvend te borgen en te beschermen;
- dat zeven gemeenten het manifest reeds hebben ondertekend, namelijk: Breda, Den Bosch, Eindhoven, Tilburg, Utrecht, Arnhem en Zaanstad;

Verzoekt het college om:

Het manifest ‘Demonstreren: een recht voor iedereen’ van Amnesty International te onderschrijven en te ondertekenen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Jeffry van Hoorn, GroenLinks
Joren van Veen, PvdA
Daan Branderbarg, SP
Terence van Zoelen, Partij voor de Dieren
Evelien Bernabela, Partij voor het Noorden

Uitslag per partij		
Partij	Voor	Tegen
GroenLinks	8	
PvdA	6	
D66	5	
Partij voor de Dieren	4	
Stadsparij 100% voor Groningen	3	
SP	3	
VVD		3
Student en Stad	3	
ChristenUnie	2	
CDA		2
Partij voor het Noorden	2	
PPV		1

(M 22) Motion: Signing the Manifest on the Right to Demonstrate

The Municipal Council of Groningen, convened in session on Wednesday 12 November 2025, in the context of the 2026 municipal budget.

Considering:

- That the right to demonstrate is a human right;
- That everyone must be able to exercise this fundamental right without barriers;
- That the right to demonstrate is coming under increasing pressure worldwide, and also in the Netherlands;
- That the number of demonstrations is also increasing in Groningen;
- That Amnesty International has drawn up a manifest on the right to demonstrate for municipalities, in order to permanently safeguard and protect this right;
- That seven municipalities have already signed the manifest, namely: Breda, Den Bosch, Eindhoven, Tilburg, Utrecht, Arnhem, and Zaanstad;

Requests the municipal executive to:

Endorse and sign the manifest ‘Demonstrating: a right for everyone’ by Amnesty International.

And returns to the order of the day.

- Jeffry van Hoorn, GroenLinks
- Joren van Veen, PvdA
- Daan Branderbarg, SP
- Terence van Zoelen, Party for the Animals
- Evelien Bernabela, Party for the North

Initiatiefvoorstel: 'Groningse internationale solidariteit'

Definitieve versie ter besluitvorming op 4 juni 2025

Inleiding

Groningen kent een rijke geschiedenis van internationale solidariteit en samenwerking. Eind jaren '80 richtte de gemeente Groningen formele stedenbanden op met onder andere Moermansk in Rusland en San Carlos in Nicaragua. Middels projecten werd samengewerkt aan verbeterde leefomstandigheden en mensenrechten voor bijvoorbeeld vrouwen en kinderen met een ontwikkelingsachterstand. Daarnaast werden initiatieven ontplooid op het vlak van cultuur, sport en milieu. Sinds 2015 kent de gemeente, dankzij een initiatief van D66 en Student & Stad, Shelter City. Middels dit programma kunnen mensenrechten-activisten vanuit de hele wereld die door hun maatschappelijke inzet gevaar lopen, herstellen en bijkomen in Groningen. Bovendien doneerde de gemeente Groningen in 2023 €1 per inwoner aan Giro 555 om de gebieden in Turkije en Syrië die getroffen werden door een extreme aardbeving te helpen met noodhulp en wederopbouw. Voor mensen die moeten vluchten voor vervolging en geweld is Groningen een verwelkomend toevluchtsoord. Zo worden in Groningen al jaren vluchtelingen uit onder andere Syrië en Eritrea opgevangen en werden in 2022 gevluchte Oekraïners met open armen ontvangen. COA opvanglocaties in onze gemeente ontvangen veel verzoeken van buurtgenoten die als vrijwilliger hun tijd aanbieden. In de wijk Klein Martijn organiseren buurtbewoners nu bijvoorbeeld al een aantal jaar een ontmoetingsfeest waar burens en vluchtelingen die nabij op een opvangboot verblijven elkaar beter leren kennen.

Oftewel - in Groningen zijn we er voor iedereen. Of je hier nu geboren en getogen bent of hier later naar toe gekomen bent. Wij zijn solidair naar eenieder in onze gemeente. We erkennen dat ons verleden, heden en toekomst ons bindt met andere plekken in de wereld, door onze handel, onze onderwijsinstellingen en onze inwoners.

Aanleiding

De gemeenteraad hecht waarde aan dit solidaire

karakter van de stad en haar dorpen. Recente ontwikkelingen vragen echter om een nieuwe invulling hiervan: twee actieve stedenbanden zijn recent gestopt en de stichtingen die deze stedenbanden handen en voeten gaven zijn ook opgeheven. Bovendien heeft het kabinet aangekondigd een miljard euro te gaan bezuinigen op ontwikkelingssamenwerking.

Met dit initiatiefvoorstel doen de indienende partijen een eerste concreet voorstel om invulling te geven aan deze internationale solidariteit. Niet door opnieuw langjarige stedenbanden aan te gaan, maar door samen met het VNG Fonds geld beschikbaar te stellen voor humanitaire hulp en/of wederopbouw in Gaza, bij voorkeur voor jongeren in Jabalya. [1]

Daarnaast wordt met dit initiatiefvoorstel opdracht gegeven aan het college om een programma 'Groningse internationale solidariteit' op te stellen en deze ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad. In dit voorstel worden algemene uitgangspunten meegegeven die de basis vormen van dit programma.

Samenvattend bevat dit initiatiefvoorstel twee zaken:

De uitgangspunten voor het programma 'Groningse internationale solidariteit'

Het voorstel om ruim €130.000,- beschikbaar te stellen voor humanitaire hulp en/of wederopbouw in Gaza, bij voorkeur voor jongeren in Jabalya.

1. Uitgangspunten programma 'Groningse internationale solidariteit'

Bij het vormgeven van het programma 'Groningse internationale solidariteit' stellen de indienende partijen voor om de volgende uitgangspunten aan te houden:

Band met Groningen: De ondersteuning wordt gericht aan een andere gemeente/stad die op bepaalde kenmerken te vergelijken is met Groningen, dan wel een gemeente/stad waar Groningen een historische band mee heeft, dan wel een gemeente/stad waarmee bewoners die nu in Groningen wonen een band hebben, bijvoorbeeld

omdat ze gevlucht zijn voor oorlog of hier als gastarbeider gekomen zijn.

Samen met de Groningse samenleving: In haar inzet zoekt de gemeente Groningen actief de verbinding met de Groningse samenleving, of laat zij zich juist inspireren door ideeën vanuit de Groningse samenleving. Hierbij valt te denken aan voor dit doel opgerichte vrijwilligersorganisaties, culturele instellingen, het onderwijs, of het bedrijfsleven.

Niet alleen financiële samenwerking, maar ook het delen van kennis en ondersteuning: Bijdragen vanuit Groningen kunnen vele vormen kennen: het kan financieel van aard zijn, maar kan ook in de vorm van kennisuitwisseling of bijvoorbeeld ambtenaren van de gemeente Groningen die op projectbasis samenwerken met ambtenaren van een andere gemeente/stad.

Bijstand aan individuen die in Groningen verblijven: Naast projecten die bijdragen aan andere gemeenten/steden kan er ook voor gekozen worden om specifieke ondersteuning te bieden aan bijvoorbeeld mensenrechtenverdedigers die tijdelijk in Groningen verblijven voor tijdelijke opvang, training en veiligheid. Dit kan georganiseerd worden via programma's als het International Cities of Refuge Network (ICORN). Bestaande projecten zoals Shelter City kunnen hier ook onder vallen.

Mondiale bewustwording: Het huidige succesvolle subsidiebudget voor mondiale bewustwording van de gemeente Groningen wordt elk jaar uitgeput. Aangezien deze subsidie in lijn is met de uitgangspunten van dit initiatiefvoorstel kan in het programma internationale solidariteit ook overwogen worden om dit subsidieplafond op te hogen.

Financiële consequenties: Het college wordt verzocht om middels een programma uit te werken hoe vorm gegeven kan worden aan deze beoogde internationale solidariteit. Het uitgangspunt is dat daarbij (een deel van) het gebruikelijke budget voor de stedenbanden gebruikt kan worden, conform het voornemen van het college, zoals beschreven in de brief "evaluatie stedenbanden gemeente Groningen" [2]. Eventuele financiële consequenties zullen onderdeel zijn van deze uitvoeringsagenda. In het pre-advies geeft het college aan dat de subsidiepot voor mondiale bewustwording jaarlijks vrijwel geheel wordt uitgeput en er daarom met een voorrangregel wordt gewerkt. Initiatiefnemers stellen daarom voor deze subsidiepot vanuit het budget voor stedenbanden 2025 met €10.000 te verhogen.¹

2. Humanitaire hulp en/of wederopbouw in Gaza, bij voorkeur voor jongeren in Jabalya
Geschiedenis Groningen-Jabalya

Al sinds de jaren '90 heeft Groningen een bijzondere band met Jabalya, een stad met zo'n 170.000 inwoners in Gaza. Naar aanleiding van een motie van de gemeenteraad werd de initiatiefgroep - inmiddels stichting - Groningen-Jabalya opgericht. [3] Toenmalig burgemeester Jacques Wallage bracht in 1999 een werkbezoek aan Jabalya, Gaza en de Westelijke Jordaanoever.

Mede door de politieke situatie in Gaza zijn Groningen en Jabalya nooit officieel een stedenband aangegaan, maar de band tussen verschillende organisaties in beide steden is de afgelopen 25 jaar zeker gegroeid. Zo zijn er bijvoorbeeld Palestijnse journalisten getraind door Groningse journalisten, waren er samenwerkingsprojecten in het theater, is er een jongerencentrum (mede gefinancierd door de gemeente Groningen) gebouwd en is er in het kader van Shelter City in Groningen gastvrijheid verleend aan een Palestijnse journalist.

Oorlog in Gaza

Het Israëliëse leger heeft enorm veel bombardementen uitgevoerd in Jabalya met dodelijke burgerslachtoffers, gewonden, honger en ont-heemding tot gevolg. Het eerder genoemde jongerencentrum is ondertussen ook vernietigd. Door de oorlog is er momenteel amper humanitaire hulp mogelijk in Gaza en ook journalisten worden in het gebied amper toegelaten. Er is momenteel sprake van een humanitaire ramp in Gaza.

Steun aan Jabalya en Gaza

Ondanks dat Jabalya en Groningen geen officiële stedenband hebben, zijn de indieners van dit initiatiefvoorstel toch van mening dat Groningen haar solidariteit met de inwoners van Jabalya en Gaza moet tonen. De uitdaging is echter om te bepalen hoe de gemeente Groningen dat het beste kan doen, aangezien de situatie in Gaza zeer complex is. Er heeft bijna anderhalf jaar een verwoestende oorlog gewoed in een gebied waar de levensstandaard al laag was. Op het moment van schrijven is er een staakt-het-vuren van kracht, maar deze is broos en langdurige vrede is helaas nog ver weg.

De gemeente Groningen is geen expert op het gebied van humanitaire hulp of de wederopbouw van Gaza. Binnen de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is in 2017 het VNG Fonds opgericht om Nederlandse gemeenten te faciliteren en ondersteunen met het geven van humanitaire hulp. Het VNG Fonds werkt daarbij samen met de Samenwerkende Hulp Organisaties (SHO)

om te bepalen op welke manier de binnengekomen fondsen het beste ingezet kunnen worden. Het VNG Fonds heeft eerder bijvoorbeeld ondersteuning geboden na de aardbeving in Marokko en Turkije/Syrië (beide in 2023) en aan Oekraïne (sinds de inval van Rusland in 2022).

Daarom stellen we voor dat het college van B&W met het VNG Fonds in contact treedt om met hen te bepalen hoe dit geld het beste gebruikt kan worden. Het VNG Fonds kan daarbij ook adviseren of het beter is om dit geld via het VNG Fonds uit te geven, of dat dit beter direct overgemaakt kan worden naar een organisatie als Unicef of Amnesty. De voorkeur is daarbij dat het geld primair in de regio Jabalya ingezet zal worden, met een nadruk op hulp of voorzieningen voor jongeren. Echter, samen met de experts van het VNG Fonds zal uiteindelijk de afweging genomen moeten worden of specifieke hulp voor jongeren in Jabalya realistisch is, of dat de huidige situatie in Gaza dit zo ingewikkeld maakt dat dit een efficiënte besteding van geld in de weg staat. Bij deze gesprekken dient vanzelfsprekend ook de Stichting Groningen-Jabalya betrokken te worden.

Financiële consequenties: Als onderdeel van dit initiatiefvoorstel voor internationale solidariteit wordt plm €136.000,- beschikbaar gesteld om humanitaire hulp en/of wederopbouw te verrichten in Gaza. Deze €136.000,- is opgebouwd uit de helft van het restant van het budget voor de stedenbanden van het jaar 2024 (naar verwachting €62.500 van €125.000,-) en €74.000,- uit het budget stedenbanden 2025. Daarbij zijn de initiatiefnemers tegemoet gekomen aan de reactie van het college in het pre-advies dat het de voorkeur geniet om het resultaat volgens reguliere procedure ten gunste te laten komen aan Algemene Reserve.²

Het streven is dit geld in 2025 uit te geven met behulp van het VNG Fonds. De indieners van dit voorstel houden er echter ook rekening mee dat, gelet op de situatie in Gaza, dit geld in 2025 nog niet uitgegeven kan worden, in dat geval zal dit bedrag beschikbaar blijven om - zodra de situatie het toestaat - dit alsnog te gebruiken in 2026.

Dictum

De raad van de gemeente Groningen, gezien het initiatiefvoorstel “Groningse internationale solidariteit” van de fracties PvdA, GroenLinks, SP, CU, PvdD en Student & Stad, besluit om:

Het initiatiefvoorstel “Groningse internationale solidariteit” vast te stellen;
Het college van burgemeester en wethouders van

de gemeente Groningen de opdracht te geven conform dit initiatiefvoorstel uit te werken hoe Groningen verder vorm kan geven aan internationale solidariteit, in lijn met de genoemde uitgangspunten;

Het subsidie budget in 2025 voor mondiale bewustwording met €10.000,- te verhogen en dit te dekken uit het budget voor stedenbanden in 2025;

De helft van het restant van het budget stedenbanden 2024, zijnde naar verwachting €62.500, (wat formeel geregeld zal worden met het vaststellen van de jaarrekening 2024) en €74.000,- uit het resterende budget stedenbanden 2025 (deelprogramma 01.1 Economie en werkgelegenheid) beschikbaar te stellen voor ‘Humanitaire hulp Gaza/Jabalya’;

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen de opdracht te geven conform dit initiatiefvoorstel samen met het VNG Fonds het begrootte budget voor ‘Humanitaire hulp Gaza/Jabalya’ uit te geven om humanitaire hulp en/of wederopbouw te laten verrichten in Gaza;

De gemeentebegroting 2025 op deelprogramma-niveau overeenkomstig te wijzigen.

N.b. de punten 2 & 3 uit het dictum zijn aangepast n.a.v. het pre-advies van het college en de meningsvormende sessie op 28 mei 2025.

PvdA – Joren van Veen

SP – Hans de Waard

GL – Justine Jones

PvdD – Wesley Pechler

CU – Peter Rebergen

Student & Stad – Olivier van Schagen

Initiative Proposal: ‘Groningen International Solidarity’

Final version for decision-making on 4 June 2025

Introduction

Groningen has a rich history of international solidarity and cooperation. In the late 1980s, the municipality of Groningen established formal twin-city relationships with, among others, Murmansk in Russia and San Carlos in Nicaragua. Through various projects, collaboration took place to improve living conditions and human rights for, for example, women and children with developmental disadvantages. Initiatives were also launched in the fields of culture, sport, and the environment. Since 2015, the municipality has had Shelter City — thanks to an initiative by D66 and Student & Stad. Through this programme, human rights activists from around the world who face danger due to their social engagement can rest and recover in Groningen. In addition, the municipality of Groningen donated €1 per resident to Giro 555 in 2023 to help areas in Turkey and Syria affected by a severe earthquake with emergency relief and reconstruction. For people forced to flee persecution and violence, Groningen is a welcoming refuge. Refugees from Syria and Eritrea, among others, have been accommodated in Groningen for many years, and in 2022 Ukrainian refugees were welcomed with open arms. COA reception centres in our municipality receive many requests from neighbours volunteering their time. In the Klein Martijn neighbourhood, for example, residents have been organising a community gathering for several years where neighbours and refugees staying nearby on a reception vessel can get to know each other. In short — in Groningen, we are there for everyone. Whether you were born and raised here or came here later. We stand in solidarity with everyone in our municipality. We recognise that our past, present, and future connect us to other places in the world, through our trade, our educa-

tional institutions, and our residents.

Background

The municipal council values this solidarity-oriented character of the city and its villages. However, recent developments call for a new expression of this: two active twin-city partnerships have recently ended and the foundations that gave those partnerships tangible form have also been dissolved. Furthermore, the national government has announced cuts of one billion euros to development cooperation. With this initiative proposal, the submitting parties put forward a first concrete proposal to give shape to this international solidarity. Not by entering into new long-term twin-city relationships, but by making funds available — together with the VNG Fund — for humanitarian aid and/or reconstruction in Gaza, preferably for young people in Jabalya. [1] In addition, this initiative proposal instructs the municipal executive to draw up a programme entitled ‘Groningen International Solidarity’ and submit it to the municipal council for decision-making. This proposal sets out general principles that will form the basis of this programme. In summary, this initiative proposal contains two elements:

The guiding principles for the ‘Groningen International Solidarity’ programme;
The proposal to make approximately €130,000 available for humanitarian aid and/or reconstruction in Gaza, preferably for young people in Jabalya.

1. Guiding Principles for the ‘Groningen International Solidarity’ Programme
Connection to Groningen: Support is directed towards another municipality/city that is compa-

able to Groningen in certain characteristics, or a municipality/city with which Groningen has a historical connection, or a municipality/city with which residents now living in Groningen have a personal connection — for example because they fled war or came here as migrant workers.

Together with Groningen society: In its efforts, the municipality of Groningen actively seeks connection with Groningen society, or draws inspiration from ideas originating within it. This could involve voluntary organisations established for this purpose, cultural institutions, educational establishments, or the business community.

Not only financial cooperation, but also knowledge-sharing and support: Contributions from Groningen can take many forms — financial in nature, but also through knowledge exchange, or for example municipal officials from Groningen working on a project basis alongside officials from another municipality/city.

Support for individuals residing in Groningen: In addition to projects benefiting other municipalities/cities, it is also possible to offer specific support to, for example, human rights defenders temporarily residing in Groningen for temporary shelter, training, and safety. This can be organised through programmes such as the International Cities of Refuge Network (ICORN). Existing projects such as Shelter City may also fall under this heading.

Global awareness: The current successful subsidy budget for global awareness within the municipality of Groningen is fully utilised every year. Since this subsidy aligns with the principles of this initiative proposal, the international solidarity programme could also consider raising this subsidy ceiling.

Financial implications: The municipal executive is requested to elaborate through a programme how this intended international solidarity can be given shape. The guiding principle is that (part of) the regular budget for twin-city partnerships can be used for this purpose, in line with the municipal executive's intention as described in the letter "Evaluation of twin-city partnerships of the municipality of Groningen" [2]. Any financial implications will form part of this implementation agenda. In the preliminary advisory response, the municipal executive indicates that the subsidy pot for global awareness is almost entirely exhausted each year and that a priority rule is therefore applied. The initiators therefore propose increasing this subsidy pot by €10,000 from the 2025 twin-city partnerships budget.¹

2. Humanitarian Aid and/or Reconstruction in

Gaza, Preferably for Young People in Jabalya History of Groningen–Jabalya

Since the 1990s, Groningen has had a special bond with Jabalya, a city of approximately 170,000 residents in Gaza. Following a motion by the municipal council, the initiative group — now a foundation — Groningen-Jabalya was established. [3] Then-mayor Jacques Wallage paid a working visit to Jabalya, Gaza, and the West Bank in 1999. Partly due to the political situation in Gaza, Groningen and Jabalya never officially became twin cities, but the bond between various organisations in both cities has certainly grown over the past 25 years. For example, Palestinian journalists have been trained by Groningen journalists, there were collaborative projects in theatre, a youth centre (partly funded by the municipality of Groningen) was built, and a Palestinian journalist was hosted in Groningen under the Shelter City programme.

War in Gaza

The Israeli army has carried out a large number of bombardments in Jabalya, resulting in civilian casualties, injuries, hunger, and displacement. The aforementioned youth centre has also been destroyed. Due to the war, humanitarian aid in Gaza is currently barely possible, and journalists are also barely permitted into the area. There is currently a humanitarian catastrophe in Gaza.

Support for Jabalya and Gaza

Despite the absence of an official twin-city relationship between Jabalya and Groningen, the authors of this initiative proposal believe that Groningen must demonstrate its solidarity with the residents of Jabalya and Gaza. The challenge, however, is to determine how the municipality of Groningen can best do so, given the highly complex situation in Gaza. A devastating war has been waged for nearly a year and a half in an area where the standard of living was already low. At the time of writing, a ceasefire is in effect, but it is fragile and lasting peace is unfortunately still far off.

The municipality of Groningen is not an expert in humanitarian aid or the reconstruction of Gaza. Within the Association of Dutch Municipalities (VNG), the VNG Fund was established in 2017 to facilitate and support Dutch municipalities in providing humanitarian aid. The VNG Fund works with the Samenwerkende Hulp Organisaties (SHO) to determine the best way to deploy the funds received. The VNG Fund has previously provided support following the earthquakes in Morocco and Turkey/Syria (both in 2023) and to Ukraine (since Russia's invasion in 2022).

We therefore propose that the municipal execu-

tive contacts the VNG Fund to jointly determine how this money can best be used. The VNG Fund can also advise whether it is better to spend this money via the VNG Fund, or whether it would be more effective to transfer it directly to an organisation such as UNICEF or Amnesty. The preference is that the funds will primarily be deployed in the Jabalya region, with an emphasis on aid or provisions for young people. However, together with the VNG Fund experts, the final decision must be made as to whether specific support for young people in Jabalya is realistic, or whether the current situation in Gaza is so complex that it would impede the efficient use of funds. The Stichting Groningen-Jabalya must naturally be involved in these discussions.

Financial implications: As part of this initiative proposal for international solidarity, approximately €136,000 is made available for humanitarian aid and/or reconstruction in Gaza. This €136,000 is composed of half of the remaining 2024 twin-city partnerships budget (expected to be €62,500 from €125,000) and €74,000 from the 2025 twin-city partnerships budget. In doing so, the initiators have accommodated the municipal executive’s response in the preliminary advisory that it is preferable to allow the result to be added to the General Reserve through the regular procedure.²

The aim is to spend this money in 2025 with the assistance of the VNG Fund. However, the initiators also take into account the possibility that, given the situation in Gaza, these funds may not be able to be spent in 2025; in that case, this amount will remain available so that — as soon as the situation allows — it can still be used in 2026.

Resolution

The council of the municipality of Groningen, having considered the initiative proposal “Groningen International Solidarity” submitted by the PvdA, GroenLinks, SP, CU, PvdD, and Student & Stad party groups, resolves to:

- Adopt the initiative proposal “Groningen International Solidarity”;
- Instruct the municipal executive of the municipality of Groningen to elaborate, in accordance with this initiative proposal, how Groningen can further give shape to international solidarity, in line with the stated guiding principles;
- Increase the 2025 subsidy budget for global awareness by €10,000 and fund this from the 2025 twin-city partnerships budget;
- Make available half of the remaining 2024 twin-ci-

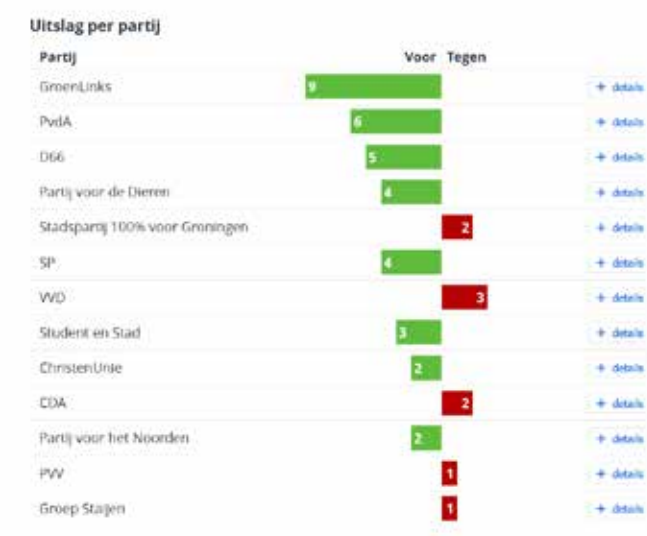
ty partnerships budget — expected to be approximately €62,500 (to be formally arranged upon adoption of the 2024 annual accounts) — and €74,000 from the remaining 2025 twin-city partnerships budget (sub-programme 01.1 Economy and Employment) for ‘Humanitarian Aid Gaza/Jabalya’;

Instruct the municipal executive of the municipality of Groningen to spend the budgeted funds for ‘Humanitarian Aid Gaza/Jabalya’, in accordance with this initiative proposal and together with the VNG Fund, on humanitarian aid and/or reconstruction in Gaza;

Amend the 2025 municipal budget at sub-programme level accordingly.

N.B. Points 2 & 3 of the resolution have been amended following the preliminary advisory response from the municipal executive and the opinion-forming session on 28 May 2025.

- PvdA – Joren van Veen
- SP – Hans de Waard
- GL – Justine Jones
- PvdD – Wesley Pechler
- CU – Peter Reberger
- Student & Stad – Olivier van Schagen

Moties over Geheugenpaviljoen

Motie Mo6

Het slopen van de restanten van de oude ringweg, het zgn 'geheugen paviljoen'. Vanwege het niet goed uitvoeren van de buurtparticipatie wordt deze motie ingebracht. Kunst mag schuren maar niet de bewoners uit elkaar drijven. De motie wordt verworpen. 6 stemmen GroenLinks, 6 stemmen PvdA, 4 stemmen Partij voor de Dieren, 4 SP, 3 Student en Stad, 2 ChristenUnie, 2 CDA. Het geheugen paviljoen blijft staan.

Motie Mo4: Draagvlak geheugen paviljoen

De ruimte te nemen voor een nieuw uitgebreid participatietraject; waarbij niet alleen georganiseerde inwoners zoals de buurtverenigingen, maar ook individuele inwoners hun mening kunnen geven. Daarom wel het bewuste deel van de ringweg te laten staan, maar nu niet tot realisatie van het voorgestelde kunstwerk 'het Geheugen Paviljoen' over te gaan; In overleg met het kunstpunt een nieuw participatietraject in te gaan, waarbij met name omwonenden hun inbreng kunnen doen over het geheugen paviljoen/het gewenste kunstwerk; De uitkomsten hiervan meenemen in de opdracht voor een nieuw of aangepast kunstwerk en monument. De motie is aangenomen. Tegenstemmers waren 4 Stadspartij, 3 Student en Stad, 2 Partij voor het Noorden, 1 PVV.

Motie MO3: Afbraakkosten Geheugen Paviljoen niet voor gemeente Groningen

De kosten voor de afbraak van het huidige viaduct worden gedragen door Combinatie Herepoort, de aannemer van Ring Zuid; Mocht het viaduct later alsnog worden afgebroken, nadat blijkt dat bewoners nog steeds niets zien in het ontwerp Geheugen Paviljoen, dan zijn de afbraakkosten mogelijk voor de gemeente Groningen; Verzoekt het College: Om Combinatie Herepoort zijn werk uit te laten voeren zonder dat dit tot extra afbraakkosten zal gaan leiden voor de gemeente Groningen. De motie is verworpen. Voorstemmers waren 4 Stadspartij, 3 Student en Stad, 2 Partij voor het Noorden, 1 PVV.

Motions on Memory pavilion

Motion Mo6

Demolishing the remains of the old ring road, the so-called 'memory pavilion'. This motion is submitted due to the inadequate execution of neighborhood participation. Art may be challenging, but it should not drive residents apart. The motion was rejected. 6 votes GroenLinks, 6 votes PvdA, 4 votes Partij voor de Dieren, 4 SP, 3 Student en Stad, 2 ChristenUnie, 2 CDA. The memory pavilion remains.

Motion Mo4: Support for the memory pavilion

To take the time for a new, extensive participation process; in which not only organized residents such as neighborhood associations, but also individual residents can give their opinion. Therefore, to leave the relevant part of the ring road standing, but not to proceed with the realization of the proposed artwork 'the Memory Pavilion' for now; To start a new participation process in consultation with Kunstpunt, in which especially local residents can have their input on the memory pavilion/the desired artwork; To incorporate the results of this into the assignment for a new or adjusted artwork and monument. The motion was adopted. Votes against were from 4 Stadspartij, 3 Student en Stad, 2 Partij voor het Noorden, 1 PVV.

Motion MO3: Demolition costs of Memory Pavilion not for the Municipality of Groningen

The costs for the demolition of the current viaduct are borne by Combinatie Herepoort, the contractor for Ring Zuid; Should the viaduct be demolished later, after it appears that residents still see nothing in the Memory Pavilion design, then the demolition costs may be for the Municipality of Groningen; Requests the Executive: To have Combinatie Herepoort carry out its work without this leading to additional demolition costs for the Municipality of Groningen. The motion was rejected. Votes in favor were from 4 Stadspartij, 3 Student en Stad, 2 Partij voor het Noorden, 1 PVV.

(M 06) Motie slopen restanten oude ringweg, het zgn ‘geheugenpaviljoen’

De Groningse gemeenteraad bijeen op 19 november 2025

Constaterende dat:

Het college voornemens is om een deel van de oude ringweg te laten staan in het Zuiderplantsoen;

Het College dit restant de status van kunst in de openbare wil geven;

De realisatie van dit kunstwerk tot grote verdeeldheid heeft geleid in de gemeente en in de buurt.

Overwegende dat:

Kunst verbindt, inspireert, verleidt en geeft stof tot nadenken, daarnaast mag kunst schuren;

Het proces van totstandkoming van het kunstwerk in het Zuiderplantsoen is in eerste instantie niet gedaan in verbinding met de inwoners van de gemeente en de omwonenden van het Zuiderplantsoen;

Bij motie ‘Draagvlak geheugenpaviljoen’ van mei 2024 is het College opgeroepen de inwoners van de gemeente en de omwonenden van het Zuiderplantsoen te betrekken bij een kunstwerk in het Zuiderplantsoen;

De motie heeft geleid tot een nieuw participatieproces waarbij het oude stuk ringweg, het geheugenpaviljoen centraal heeft gestaan;

Er veel commotie is ontstaan over de participatie en de betrokkenheid van de omwonenden;

Uit het participatietraject de conclusie kan wor-

den getrokken dat de meerderheid van de inwoners en de omwonenden niets zien in het huidige ontwerp;

Kunst in de openbare ruimte nooit een doel op zich mag zijn, maar hoort te verbinden;

Kunst mag schuren maar niet de omwonenden uit elkaar drijven.

Verzoekt het college:

De restanten van de oude ringweg te verwijderen uit het Zuiderplantsoen;

Het geheugenpaviljoen niet te realiseren;

En gaat over tot de orde van de dag

Ietje Jacobs-Setz	VVD
Tom Rustebiel	D66
Kelly Blauw	PVV

(M 06) Motion to demolish remnants of the old ring road, the so-called ‘memory pavilion’

The Groningen City Council, meeting on November 19, 2025

Observing that:

The municipal executive intends to leave a part of the old ring road standing in the Zuiderplantsoen (Southern Park);

The municipal executive wants to give this remnant the status of public art;

The realization of this artwork has led to great division in the municipality and in the neighborhood.

Considering that:

Art connects, inspires, entices, and provides food for thought; furthermore, art may provoke/challenge;

The process of creating the artwork in the Zuiderplantsoen was initially not done in connection with the residents of the municipality and the neighbors of the Zuiderplantsoen;

A motion ‘Support for memory pavilion’ from May 2024 called on the municipal executive to involve the residents of the municipality and the neighbors of the Zuiderplantsoen in an artwork in the Zuiderplantsoen;

The motion led to a new participation process focusing on the old piece of ring road, the memory pavilion;

Much commotion has arisen about the participation and the involvement of the neighbors;

From the participation process, it can be con-

cluded that the majority of the residents and the neighbors see nothing in the current design;

Art in public space should never be an end in itself, but should connect;

Art may provoke/challenge but should not drive the neighbors apart.

Requests the municipal executive to:

Remove the remnants of the old ring road from the Zuiderplantsoen;

Not to realize the memory pavilion;

And proceeds to the order of the day.

Ietje Jacobs-Setz	VVD
Tom Rustebiel	D66
Kelly Blauw	PVV

MOTIE (M04) : Draagvlak geheugenpaviljoen

Constaterende dat

Er voor het Zuiderplantsoen en de daarbij door de buurt gewenste ontmoetingsplek al sinds 2017 wordt geparticipeerd door de bewoners van aangrenzende buurten Oosterpoort, de Linie en de Herewegbuurt;

De keuze daarbij is gevallen op een ontwerp met meerdere ontmoetingsplekken die een samenhangende serie vormen. De eerste is het Geheugenbalkon (2021), de 2e is het Geheugenpaviljoen.

Overwegende dat

Het college, alsook een deel van de omwonenden, het ontwerp voor het geheugenpaviljoen een passend ontwerp vindt

Er, gelet op de petitie en bezwaren, veel weerstand lijkt te zijn tegen het ontwerp van het geheugenpaviljoen;

De petitie "Geheugenpaviljoen niet doen" ruim 1700 keer ondertekend is¹ en is aangeboden aan onze raad;

In de petitie gevraagd wordt om een hernieuwde mogelijkheid tot inspraak rondom de keuze van een kunstwerk;

Er de mogelijkheid bestaat nog aanpassingen te doen aan de precieze invulling van een kunstwerk rondom het Zuiderplantsoen, zoals het Geheugenpaviljoen;

Na afbreken van de ringwegpijlers opnieuw opbouwen niet meer mogelijk is en deze pijlers dan dus geen onderdeel uit kunnen maken van een kunstwerk;

Verzoekt het college:

De ruimte te nemen voor een nieuw uitgebreid participatietraject; waarbij niet alleen georganiseerde inwoners zoals de buurtverenigingen, maar ook individuele inwoners hun mening kunnen geven;

Daarom wel het bewuste deel van de ringweg te laten staan, maar nu niet tot realisatie van het voorgestelde kunstwerk 'het Geheugenpaviljoen' over te gaan;

In overleg met het kunstpunt een nieuw participatietraject in te gaan, waarbij met name omwonenden hun inbreng kunnen doen over het geheugenpaviljoen/het gewenste kunstwerk;

De uitkomsten hiervan meenemen in de opdracht voor een nieuw of aangepast kunstwerk en monument;

De raad op de hoogte te stellen van de afwegingen ten aanzien van de inbreng van georganiseerde en niet-georganiseerde inwoners;

Daarbij -waar nodig- aanpassingen te doen aan het ontwerp of tot een nieuw ontwerp te komen.

De raad hierover te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

ChristenUnie Peter Rebergen
PvdA Rozemarijn Gierkink
VVD Ietje Jacobs
GroenLinks Femke Folkerts
SP Hans de Waard
CDA Jalt de Haan
PvdD Wesley Pechler

Motions on Memory pavillion

MOTION (M04): Support for memory pavilion

Observing that

Regarding the Zuiderplantsoen (Southern Park) and the meeting place desired by the neighborhood, residents of the adjacent neighborhoods Oosterpoort, de Linie, and Herewegbuurt have been participating since 2017;

The choice was made for a design with multiple meeting places that form a coherent series. The first is the Geheugenbalkon (Memory Balcony) (2021), the 2nd is the Geheugenpaviljoen (Memory Pavilion).

Considering that

The municipal executive, as well as some of the neighbors, find the design for the memory pavilion a suitable design;

There appears to be much resistance to the design of the memory pavilion, given the petition and objections;

The petition “Don’t do the memory pavilion” has been signed over 1700 times and was presented to our council;

The petition asks for a renewed opportunity for input regarding the choice of an artwork;

The possibility exists to make adjustments to the precise interpretation of an artwork around the Zuiderplantsoen, such as the Memory Pavilion;

After demolishing the ring road pillars, rebuilding is no longer possible, so these pillars cannot be part of an artwork;

Requests the municipal executive to:

Take the time for a new extensive participation process; in which not only organized residents such as neighborhood associations, but also individual residents can give their opinion;

Therefore, do leave the specific part of the ring road standing, but do not proceed now with the realization of the proposed artwork ‘the Memory Pavilion’;

In consultation with Kunstpunt, start a new participation process, in which particularly neighbors can provide input on the memory pavilion/ the desired artwork;

Incorporate the outcomes of this into the assignment for a new or adapted artwork and monument;

Inform the council of the considerations regarding the input of organized and non-organized residents;

In doing so, make adjustments to the design where necessary or arrive at a new design.

Inform the council about this.

And proceeds to the order of the day.

ChristenUnie Peter Rebergen
PvdA Rozemarijn Gierkink
VVD Ietje Jacobs
GroenLinks Femke Folkerts
SP Hans de Waard
CDA Jalt de Haan
PvdD Wesley Pechler

Motie (M 03): Afbraakkosten Geheugen Paviljoen niet voor gemeente Groningen

De gemeenteraad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 15 mei 2024 besprekende het ‘Geheugen Paviljoen’.

Constaterende dat:

Er een plan ligt om een deel van het viaduct te laten staan achter de Oosterpoort ter nagedachtenis aan de oude zuidelijke ringweg;

Het oude viaduct volgens Kunstpunt een nieuwe rol moet krijgen als podium en als ontmoetingsplek in het nog te realiseren Zuiderplantsoen;

Overwegende dat:

Veel bewoners zich niet gekend hebben gevoeld in het participatieproces van de totstandkoming van het Geheugen Paviljoen, en het College dit achteraf ook wel erkend;

Veel bewoners het object veel te groot vinden en helemaal niet willen worden herinnerd aan de oude Ring Zuid, dicht op de Oosterpoort;

De kosten voor de afbraak van het huidige viaduct worden gedragen door Combinatie Herepoort, de aannemer van Ring Zuid;

Mocht het viaduct later alsnog worden afgebroken, nadat blijkt dat bewoners nog steeds niets zien in het ontwerp Geheugen Paviljoen, dan zijn de afbraakkosten mogelijk voor de gemeente Groningen;

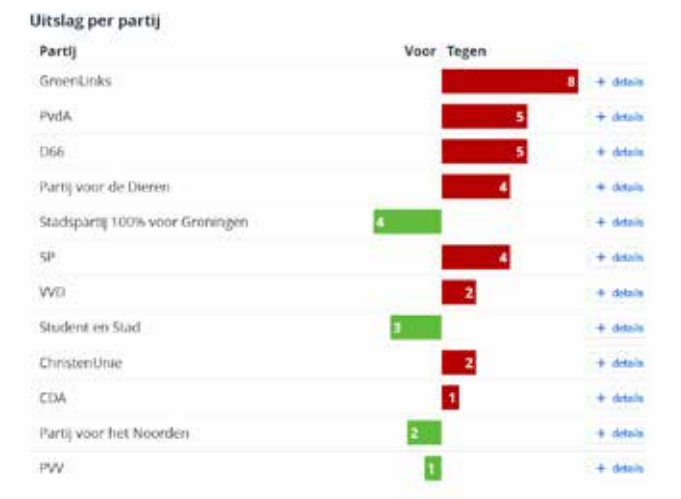
Verzoekt het College:

Om Combinatie Herepoort zijn werk uit te laten voeren zonder dat dit tot extra afbraakkosten zal gaan leiden voor de gemeente Groningen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens:

Partij voor het Noorden
Leendert van der Laan
PVV Kelly Blauw
Student&Stad Daan Swets

Motion (M 03): Demolition costs Memory Pavilion not for municipa- lity of Groningen

The city council of the municipality of Groningen, meeting in session on Wednesday, May 15, 2024, discussing the ‘Memory Pavilion’.

Observing that:

There is a plan to leave part of the viaduct standing behind the Oosterpoort in memory of the old southern ring road;

According to Kunstpunt, the old viaduct should get a new role as a stage and as a meeting place in the yet-to-be-realized Zuiderplantsoen (Southern Park);

Considering that:

Many residents did not feel involved in the participation process for the creation of the Memory Pavilion, and the municipal executive also acknowledges this in hindsight;

Many residents find the object much too large and do not want to be reminded of the old Ring Zuid at all, so close to the Oosterpoort;

The costs for the demolition of the current viaduct are borne by Combinatie Herepoort, the contractor of Ring Zuid;

Should the viaduct be demolished later, after it turns out that residents still see nothing in the Memory Pavilion design, then the demolition costs could possibly be for the municipality of Groningen;

Requests the municipal executive:

To let Combinatie Herepoort carry out its work without this leading to additional demolition costs for the municipality of Groningen.

And proceeds to the order of the day.

On behalf of:

Partij voor het Noorden
Leendert van der Laan
PVV Kelly Blauw
Student&Stad Daan Swets

Uitslag per partij		
Partij	Voor	Tegen
GroenLinks		8
PvdA		5
D66		5
Partij voor de Dieren		4
Stadsparij 100% voor Groningen	4	
SP		4
VVD		2
Student en Stad	1	
ChristenUnie		2
CDA		1
Partij voor het Noorden	2	
PVV	1	

Moties over Hortus & Biotoop

Motie M03: 'Behoud Laarmantuin'

Geen fietspad aan te leggen door of langs de Laarmantuin. De motie is verworpen. Tegenstemmen zijn: 9 GroenLinks, 6 PvdA, 4 Partij voor de Dieren, 2 SP, 3 Student en Stad, 2 ChristenUnie.

Motie M16: Zekerheid voor de Biotoop

De motie roept de gemeente Groningen op om een stabiele overeenkomst te bereiken met CareX Haren over het beheer en gebruik van het Biotoop-terrein. Het stelt voor om bruikleenovereenkomsten voor onbepaalde tijd aan te gaan met een opzegtermijn van minimaal twee jaar, wat een antwoord is op de onzekerheid rondom de toekomstige ontwikkeling van het gebied waar de Hortus en Biotoop zich bevinden. (Ondersteund door D66, Stadspartij 100% voor Groningen, en Partij voor het Noorden.)

Motie M25: Samen bouwen aan de toekomst van de Biotoop en Hortus

De plannen die aangeboden zijn aan de gemeente door onder andere de Biotoopvereniging, CareX, Vrienden van de Hortus en Stichting Behoud Groene Hortus samen met de betrokken partijen uit te werken en gezamenlijk door te rekenen en daarbij: Inzichtelijk te maken welke noodzakelijke werkzaamheden moeten gebeuren voor behoud voor een periode van voortzetting van tijdelijkheid van de Biotoop voor 10 jaar en een permanente situatie; Waar mogelijk gebruik te maken van de aanwezige kennis en kunde in het gebied en mogelijkheden die zij zelf aandragen om bijvoorbeeld de exploitatie van zowel de Hortus als de Biotoop te vergroten; Samen te onderzoeken welke eigendomsconstructies van de Biotoop mogelijk zouden zijn om instandhouding van de huidige situatie te continueren, bijvoorbeeld zoals in het geval van het ORKZ, waarbij een kostendekkende huur het uitgangspunt is; Waar mogelijk opbrengsten / kostendragers van eventueel toegevoegd programma structureel ten goede te laten komen van de exploitatie van de Biotoop; Te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om, mocht er in het geval van de Biotoop meer tijd overheen gaan, al wel aan de slag te gaan met de Hortus en daarbij keuzes zoals over een eventueel plein eerder te nemen. De motie is verworpen door deze tegenstemmers: 9 GroenLinks, 6 PvdA, 4 Partij voor de Dieren, 2 SP, 3 Student en Stad, 2 ChristenUnie, 2 CDA.

Motie M 06: 'Onderzoek naar Wunderkammer bij Hortus-Biotoop'

Groningen wil graag culturele hoofdstad in 2033 zijn; Groningen heeft op dit moment 5 musea: het Groninger Museum, het Universiteitsmuseum, de Joodse Synagoge en Storyworld en de expositieruimte van het Forum. Museum aan de A komt weer terug maar voor GRID is ook nog geen nieuwe plek gevonden. Dat is te weinig voor de grootste stad van het noorden. Er zijn tussen 2003 en 2007 drie musea verdwenen: het Anatomisch Museum, Natuurmuseum en het Volkenkundig Museum. Maar de collecties zijn er nog wel. Er zijn drie kunstacademies en een conservatorium in Groningen: Academie Minerva, Frank Mohr, Klassieke Academie en het Prins Claus Conservatorium. En er diverse kunst- en designgerelateerde opleidingen bij het Noorderpoort College en Alfa College zijn. Er nog geen regionale kunsthall in Noord-Nederland is; Alle voorzieningen mooi tezamen komen; Het geheim van het publiekssucces schuilt in de interactie tussen de verschillende voorzieningen: kunsthall, Art Village, Museum natuur en cultuur, Hortus, beeldentuin, Chinese tuin, activiteitscentrum, educatief centrum tezamen vormen een unieke combinatie van publiekstrekken die elkaar aanvullen en versterken; Er zowel in de Hortus als in de Biotoop al verschillende activiteiten in het kader van kunst, Natuur- en Duurzaamheidseducatie plaatsvinden. Twee partijen stemmen tegen dit onderzoek: 2 SP, 2 CDA.

Motions on Hortus & Biotoop

Motion M03: 'Preserve Laarmantuin'

Not to construct a bicycle path through or along the Laarmantuin. The motion was rejected. Votes against were: 9 GroenLinks, 6 PvdA, 4 Partij voor de Dieren, 2 SP, 3 Student en Stad, 2 Christen-Unie.

Motion M16: Certainty for the Biotoop

The motion calls on the Municipality of Groningen to reach a stable agreement with CareX Haren regarding the management and use of the Biotoop site. It proposes establishing loan agreements of indefinite duration with a minimum two-year notice period, which responds to the uncertainty surrounding the future development of the area where the Hortus and Biotoop are located. (Supported by D66, Stadspartij 100% voor Groningen, and Partij voor het Noorden.)

Motion M25: Building the future of the Biotoop and Hortus together

To elaborate and jointly calculate the plans presented to the municipality by, among others, the Biotoopvereniging, CareX, Vrienden van de Hortus, and Stichting Behoud Groene Hortus, together with the involved parties, and in doing so: To clarify what necessary work must be done for preservation for a period of continued temporariness of the Biotoop for 10 years and for a permanent situation; Where possible, to make use of the knowledge and expertise present in the area and the possibilities they themselves suggest, for example, to increase the exploitation of both the Hortus and the Biotoop; To jointly investigate which ownership structures for the Biotoop would be possible to continue the preservation of the current situation, for example, as in the case of the ORKZ, where a cost-covering rent is the starting point; Where possible, to ensure that revenues/cost carriers of any added program structurally benefit the exploitation of the Biotoop; To investigate what possibilities there are, should more time pass in the case of the Biotoop, to already start working on the Hortus and make choices, such as regarding a possible square, earlier. The motion was rejected by these votes against: 9 GroenLinks, 6 PvdA, 4 Partij voor de Dieren, 2 SP, 3 Student en Stad, 2 ChristenUnie, 2 CDA.

Motion M 06: 'Research into Wunderkammer at Hortus-Biotoop'

Groningen aspires to be European Capital of Culture in 2033; Groningen currently has 5 museums: the Groninger Museum, the University Museum, the Jewish Synagogue, and Storyworld and the exhibition space of the Forum. Museum aan de A is returning, but no new location has been found for GRID yet. That is too few for the largest city in the north. Between 2003 and 2007, three museums disappeared: the Anatomical Museum, the Natural History Museum, and the Ethnographic Museum. But the collections still exist. There are three art academies and a conservatory in Groningen: Academie Minerva, Frank Mohr, Klassieke Academie, and the Prins Claus Conservatorium. And there are various art and design-related programs at Noorderpoort College and Alfa College. There is no regional art hall in the Northern Netherlands yet; All these facilities could come together beautifully; The secret of public success lies in the interaction between the various facilities: art hall, Art Village, Museum of Nature and Culture, Hortus, sculpture garden, Chinese garden, activity center, educational center together form a unique combination of attractions that complement and reinforce each other; Various activities in the context of art, nature, and sustainability education already take place in both the Hortus and the Biotoop. Two parties voted against this research: 2 SP, 2 CDA.

(M 03) Motie ‘Behoud Laarmantuin’

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering
bijeen op 18 februari 2026, besprekende een mo-
tie vreemd aan de orde van de dag.

Constaterende dat:

In het wensbeeld staat dat langs de rand van de
Laarmantuin er tussen de Rijksstraatweg en de
Kerklaan een langzaam verkeersroute komt;

Deze verkeersroute in het wensbeeld als fiets-
route wordt bestempeld;

In de Laarmantuin groeien meer dan 1.100,
soms monumentale, bomen, struiken en kruiden
van over de hele wereld, naast een grote collectie
bedreigde Nederlandse plantensoorten. De tuin
is een leefgebied voor bijen, vlinders, libellen,
vogels en zelfs reeën of egels;

De Laarmantuin is opgenomen in de Nationale
Plantencollectie en is een cultureel historisch
monument.

Overwegende dat:

De ecologische waarden van de Laarmantuin
in het geding komen als er een fietspad langs de
rand of door de Laarmantuin gelegd worden.

Verzoekt het college:

Geen fietspad aan te leggen door of langs de
Laarmantuin.

En gaat over tot de orde van de dag.

Rik Heiner - VVD
Andrea Poelstra-Bos - D66
Evelien Bernabela - Partij vóór het noorden

Partij	Voor	Tegen	
GroenLinks		9	+ details
PvdA		6	+ details
D66	5		+ details
Partij voor de Dieren		4	+ details
Stadspartij 100% voor Groningen	2		+ details
SP		2	+ details
VVD	1		+ details
Student en Stad		3	+ details
ChristenUnie		2	+ details
CDA		2	+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details
PVV	1		+ details

(M 03) Motion ‘Preservation of Laarmantuin’

The Municipal Council of Groningen, meeting in session on February 18, 2026, discussing a motion not on the agenda.

Observing that:

The vision document states that along the edge of the Laarmantuin, between Rijksstraatweg and Kerklaan, a slow traffic route will be created;

This traffic route is designated as a bicycle route in the vision document;

In the Laarmantuin grow more than 1,100, sometimes monumental, trees, shrubs and herbs from all over the world, alongside a large collection of endangered Dutch plant species. The garden is a habitat for bees, butterflies, dragonflies, birds and even roe deer or hedgehogs;

The Laarmantuin is included in the National Plant Collection and is a cultural-historical monument.

Considering that:

The ecological values of the Laarmantuin would be compromised if a bicycle path were to be laid along the edge or through the Laarmantuin.

Requests the municipal executive to:

Not construct a bicycle path through or along the Laarmantuin.

And proceeds to the order of the day.

Rik Heiner - VVD
Andrea Poelstra-Bos - D66
Evelien Bernabela - Partij vóór het noorden

Partij	Voor	Tegen	
GroenLinks		9	+ details
PvdA		6	+ details
D66	5		+ details
Partij voor de Dieren		4	+ details
Stadspartij 100% voor Groningen	2		+ details
SP		2	+ details
VVD	3		+ details
Student en Stad		3	+ details
ChristenUnie		2	+ details
CDA		2	+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details
PVV	1		+ details

Motie (M25) Samen bouwen aan de toekomst van de Biotoop en Hortus

Constateerende dat

De Biotoop en de Hortus twee unieke iconen zijn binnen het karakter van Groningen;

De waarde van de Biotoop met wonen, werken en samenleven enorm is;

De Hortus een grote groene long is met een rijke culturele en natuurlijke waarde;

Momenteel nog waarde (in de breedste zin van het woord) toe te voegen is aan zowel de Biotoop en de Hortus;

Hiervoor door de Gemeente perspectieven zijn uitgewerkt waar een wensbeeld voor de lange termijn aan verbonden is;

Dit wensbeeld op een aantal wezenlijke punten, zoals op delen van het karakter van de Hortus en de tijdelijkheid van de Biotoop, afwijkt van de wensen van de gebruikers.

Overwegende dat

Groningen trots is op hoe de Biotoop zich heeft ontwikkeld en het belang van Biotoop ziet voor de mensen die er wonen en werken maar ook voor omwonende en inwoners van de gemeente Groningen en daarbuiten;

Er investeringen nodig zijn om de Biotoop en de Hortus toekomstbestendig te maken en hier een gedegen financiële onderbouwing en ook financiële dekking voor nodig is;

De Biotoop en de Hortus beide ook een eigen plan hebben ontwikkeld, met raakvlakken maar ook verschillen met het wensbeeld;

Het van belang is dat er zoveel mogelijk draagvlak is onder belanghebbenden voor nieuwe plannen en eventuele moeilijke keuzes;

Er in reactie op het wensbeeld ook weer nieuwe ideeën en plannen ontstaan bij gebruikers en bewoners;

Door alle opties uitgewerkt en doorgerekend op tafel te hebben, keuzes inzichtelijk gemaakt kunnen worden;

Dat de raad een goed besluit moet nemen over een gebiedsprogramma en het verstrekken van krediet voor werkzaamheden aan Hortus en of Biotoop;

Het daarvoor belangrijk is dat de raad inzichtelijk heeft wat de (on)mogelijkheden zijn van de plannen voor Hortus en Biotoop.

Verzoekt het college

De plannen die aangeboden zijn aan de gemeente door onder andere de Biotoopvereniging, CareX, Vrienden van de Hortus en Stichting Behoud Groene Hortus samen met de betrokken partijen uit te werken en gezamenlijk door te rekenen en daarbij;

Inzichtelijk te maken welke noodzakelijke werkzaamheden moeten gebeuren voor behoud voor een periode van voortzetting van tijdelijkheid van de Biotoop voor 10 jaar en een permanente situatie;

Waar mogelijk gebruik te maken van de aanwezige kennis en kunde in het gebied en mogelijkheden die zij zelf aandragen om bijvoorbeeld de exploitatie van zowel de Hortus als de Biotoop te vergroten;

Samen te onderzoeken welke eigendomsconstructies van de Biotoop mogelijk zouden zijn om instandhouding van de huidige situatie te continueren, bijvoorbeeld zoals in het geval van het ORKZ, waarbij een kostendeekkende huur het uitgangspunt is;

Waar mogelijk opbrengsten / kostendragers van eventueel toegevoegd programma structureel ten goede te laten komen van de exploitatie van de Biotoop;

Te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om, mocht er in het geval van de Biotoop meer tijd overheen gaan, al wel aan de slag te gaan met de Hortus en daarbij keuzes zoals over een eventueel plein eerder te nemen;

Hier in Q4 van 2026 mee terug te komen bij de raad.

PvdA – Rozemarijn Gierkink
GroenLinks – Tim van de Vendel
PvdD – Bart Hekema
SP – Hans de Waard
CU – Laurent Dwarshuis
CDA – Jalt de Haan

Motion (M25) Building together on the future of the Biotoop and Hortus

Observing that

The Biotoop and the Hortus are two unique icons within the character of Groningen;

The value of the Biotoop with its living, working and cohabitation is enormous;

The Hortus is a large green lung with rich cultural and natural value;

Currently, value (in the broadest sense of the word) can still be added to both the Biotoop and the Hortus;

The Municipality has developed perspectives for this, to which a long-term vision is linked;

This vision deviates on a number of essential points, such as parts of the character of the Hortus and the temporariness of the Biotoop, from the wishes of the users.

Considering that

Groningen is proud of how the Biotoop has developed and sees the importance of the Biotoop for the people who live and work there, but also for neighbors and residents of the municipality of Groningen and beyond;

Investments are needed to make the Biotoop and the Hortus future-proof and this requires a solid financial substantiation and also financial coverage;

The Biotoop and the Hortus have both also developed their own plan, with similarities but also differences with the vision;

It is important that there is as much support as

possible among stakeholders for new plans and any difficult choices;

In response to the vision, new ideas and plans also emerge from users and residents;

By having all options worked out and calculated on the table, choices can be made clear;

That the council must take a good decision about an area program and the provision of credit for work on the Hortus and/or Biotoop;

That it is therefore important for the council to have insight into the possibilities and impossibilities of the plans for Hortus and Biotoop.

Requests the municipal executive to

Elaborate and jointly calculate the plans that have been offered to the municipality by, among others, the Biotoopvereniging, CareX, Vrienden van de Hortus and Stichting Behoud Groene Hortus, together with the parties involved, and thereby:

Make clear what necessary work must be done for preservation for a period of continuation of the temporariness of the Biotoop for 10 years and for a permanent situation;

Where possible, make use of the knowledge and expertise present in the area and opportunities they themselves suggest to, for example, increase the exploitation of both the Hortus and the Biotoop;

Jointly investigate which ownership structures of the Biotoop would be possible to continue the preservation of the current situation, for example as in the case of the ORKZ, where cost-covering

rent is the starting point;

Where possible, have revenues/cost bearers of any added program structurally benefit the exploitation of the Biotoop;

Investigate what possibilities there are, should more time pass in the case of the Biotoop, to already get started with the Hortus and make choices, such as about a possible square, earlier;

Report back to the council on this in Q4 of 2026.

PvdA – Rozemarijn Gierkink
GroenLinks – Tim van de Vendel
PvdD – Bart Hekema
SP – Hans de Waard
CU – Laurent Dwarshuis
CDA – Jalt de Haan

(M 22) Motie: Natuur van de Bio- toop en Hortus als uitgangspunt bij verdere uitwerking

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 18 februari, besprekende de collegebrief Toekomstperspectief Hortus-Biologisch centrum,

Constaterende dat

de Zelfoogsttuin, de houtopstanden en bomen, en de Laarmantuin wezenlijke onderdelen vormen van de ecologische, landschappelijke en maatschappelijke kwaliteit van het gebied Hortus-Biologisch centrum;

de natuurwaarden in het gebied aantoonbaar hoog zijn, maar op dit moment onvoldoende integraal, actueel en gebiedsdekkend in kaart zijn gebracht om als volwaardig afwegingskader te dienen;

in het wensbeeld en de vervolgfase ruimtelijke ingrepen worden verkend die deze onderdelen kunnen raken, waaronder verplaatsing van functies, aanpassing van groenstructuren en het toevoegen van nieuwe routes;

hierover bij gebruikers, vrijwilligers, bewoners en omwonenden zorgen bestaan;

Overwegende dat

behoud van bestaande groenstructuren meer bijdraagt aan biodiversiteit en klimaatadaptatie dan compensatie achteraf;

functies zoals de Zelfoogsttuin een sterke, locatiegebonden ecologische en maatschappelijke waarde hebben;

zorgvuldige besluitvorming vraagt om een volledig en betrouwbaar inzicht in ecologische effecten voordat keuzes worden gemaakt;

Verzoekt het college

bij de verdere uitwerking van plannen en scenario's voor het gebiedsgerichte omgevingspro-

gramma expliciet te onderzoeken:

Wat de ecologische, landschappelijke en sociale effecten zijn van het behoud van de Zelfoogsttuin inclusief de Open Kas op de huidige locatie, in vergelijking met de gevolgen van verplaatsing;

Wat de gevolgen zijn van kap of aantasting van houtopstanden en bomen, in vergelijking met varianten waarin deze volledig behouden blijven;

Wat de ecologische gevolgen zijn van een fietsroute door of langs de Laarmantuin, in vergelijking met mogelijke alternatieven buiten deze tuin;

Deze varianten, inclusief noodzaak, effecten en consequenties, op basis van een aanvullende, actuele en gebiedsdekkende ecologische inventarisatie, in de loop van 2026 inzichtelijk aan de raad voor te leggen.

... en gaat over tot de orde van de dag.

Bart Hekkema - Partij voor de Dieren

Tim vd Vendel - GroenLinks

Rozemarijn Gierkink - Partij van de Arbeid

Evelien Bernabela - Partij voor het Noorden

Uitslag per partij

(M 22) Motion: Nature of the Bio-toop and Hortus as a starting point for further development

The council of the municipality of Groningen, meeting in session on February 18, discussing the municipal executive letter 'Future Perspective Hortus-Biological Center',

Observing that

the self-harvest garden, the woodland stands and trees, and the Laarmantuin form essential components of the ecological, landscape and social quality of the Hortus-Biological Center area;

the natural values in the area are demonstrably high, but have currently not been mapped sufficiently integrally, currently, and area-wide to serve as a full-fledged assessment framework;

the vision document and the follow-up phase explore spatial interventions that could affect these components, including relocation of functions, adjustment of green structures and the addition of new routes;

there are concerns about this among users, volunteers, residents and neighbors;

Considering that

preservation of existing green structures contributes more to biodiversity and climate adaptation than subsequent compensation;

functions such as the self-harvest garden have a strong, location-bound ecological and social value;

careful decision-making requires a complete and reliable insight into ecological effects before choices are made;

Requests the municipal executive to

in the further elaboration of plans and scenarios for the area-oriented environmental program, explicitly investigate:

What the ecological, landscape and social effects are of preserving the self-harvest garden including the Open Kas at its current location, compared to the consequences of relocation;

What the consequences are of felling or damaging woodland stands and trees, compared to variants in which these are completely preserved;

What the ecological consequences are of a bicycle route through or along the Laarmantuin, compared to possible alternatives outside this garden;

To present these variants, including necessity, effects and consequences, based on an additional, current and area-wide ecological inventory, to the council for insight during the course of 2026.

... and proceeds to the order of the day.

Bart Hekkema - Party for the Animals

Tim vd Vendel - GroenLinks

Rozemarijn Gierkink - Labor Party

Evelien Bernabela - Party for the North

Motie vreemd (M 16)

“Zekerheid voor de Biotoop”

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering
bijeen op 18 februari 2026, besprekende de colle-
gebrief Toekomstperspectief Hortus en Biotoop;

Constaterende dat:

De gemeente Groningen het gebied waarin de
Hortus en de Biotoop zijn gelegen wil ontwikke-
len;

CareX Haren sinds de aankoop door de ge-
meente het terrein van de Biotoop beheert;

Overwegende dat:

de wethouder in de meningsvormende sessie
aangaf dat CareX Haren een contract dient te te-
kenen over het gebruik en beheer van de Biotoop;

de bewoners en gebruikers van de Biotoop
momenteel in onzekerheid zitten en zij snel ze-
kerheid verdienen over de voortzetting van hun
woon- en werkplekken;

Roept het college op:

om met CareX Haren tot een gedragen overeen-
komst te komen voor bruikleencontracten voor
onbepaalde tijd met een opzegtermijn van ten
minste twee jaar, zodat er perspectief is voor de
bewoners en gebruikers van de Biotoop,

En gaat over op de orde van de dag.

Andrea Poelstra-Bos - D66
Yaneth Menger - Stadspartij 100% voor Groningen

Partij	Voor	Tegen	
GroenLinks		9	+ details
PvdA		6	+ details
D66	5		+ details
Partij voor de Dieren		4	+ details
Stadspartij 100% voor Groningen	2		+ details
SP		2	+ details
VVD		3	+ details
Student en Stad		3	+ details
ChristenUnie		2	+ details
CDA		2	+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details
FWV		1	+ details

Non-agenda Motion (M 16)

“Certainty for the Biotoop”

The Municipal Council of Groningen, meeting in session on February 18, 2026, discussing the municipal executive letter ‘Future Perspective Hortus and Biotoop’;

Observing that:

The municipality of Groningen wants to develop the area in which the Hortus and the Biotoop are located;

CareX Haren has managed the Biotoop site since its purchase by the municipality;

Considering that:

the alderman indicated in the formative session that CareX Haren needs to sign a contract regarding the use and management of the Biotoop;

the residents and users of the Biotoop are currently in uncertainty and they deserve certainty soon about the continuation of their living and working places;

Calls on the municipal executive to:

reach a supported agreement with CareX Haren for loan contracts for an indefinite period with a notice period of at least two years, so that there is perspective for the residents and users of the Biotoop,

And proceeds to the order of the day.

Andrea Poelstra-Bos - D66
Yaneth Menger - Stadspartij 100% voor Groningen

Partij	Voor	Tegen	
GroenLinks		9	+ details
PvdA		6	+ details
D66	5		+ details
Partij voor de Dieren		4	+ details
Stadspartij 100% voor Groningen	2		+ details
SP		2	+ details
VVD		3	+ details
Student en Stad		3	+ details
ChristenUnie		2	+ details
CDA		2	+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details
PVV		1	+ details

(M 06) Motie: ‘Onderzoek naar Wunderkammer bij Hortus-Biotoop’

De gemeenteraad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 18 februari 2026.

Constaterende dat:

Groningen wil graag culturele hoofdstad in 2033 zijn;

Groningen heeft op dit moment 5 musea: het Groninger Museum, het universiteitsmuseum, de joodse synagoge en Story world en de expositieruimte van het Forum. Museum aan de A komt weer terug maar voor GRID is ook nog geen nieuwe plek gevonden. Dat is te weinig voor de grootste stad van het noorden;

Er tussen 2003 en 2007 drie musea verdwenen zijn: het Anatomisch museum, Natuurmuseum en het Volkenkundig museum. Maar de collecties zijn er nog wel;

Er een collectie is van het Rijk natuurmuseum van Klaas Nanninga ter overname is;

Er drie kunstacademies en een conservatorium in Groningen zijn: Academie Minerva, Frank Mohr, Klassieke Academie en het Prins Claus Conservatorium. En er diverse kunst en design gerelateerde opleidingen bij het Noorderpoort College en Alfa College zijn;

De hortus met de Chinese tuin uniek is in Europa;

Er in dit gebied veel kunstenaars, ecologen en vrijwilligers actief zijn met veel kennis van kunst en natuur;

Overwegende dat:

De Hortus in de winter weinig bezoekers trekt;

Er nog geen regionale kunsthall in Noord-Nederland is;

Alle voorzieningen mooi tezamen komen;

Het geheim van het publiek succes schuilt in de interactie tussen de verschillende voorzieningen, kunsthall, Art Village, Museum natuur en cultuur, Hortus, beeldentuin, Chinese tuin, activiteiten-centrum, educatief centrum tezamen een unieke combinatie van publiekstrekker vormen die elkaar aanvullen en versterken;

Er zowel in de Hortus als in de Biotoop al verschillende activiteiten in het kader van kunst, Natuur- en Duurzaamheidseducatie plaatsvinden;

Er een financiële dekking voor de huidige broedplaatsen en woningen in de biotoop moet zijn.

Verzoekt het college:

Om het voorstel Wunderkammer Hortus-Biotoop als verkenning mee te nemen in het onderzoek naar het perspectief van de Hortus en Biotoop. *

Natuur- en kunsteducatie een volwaardige plek te geven in de verdere ontwikkeling van de Hortus en de Biotoop om deze verder te versterken;

Hierbij uit te gaan van de kennis en kunde die al in het gebied aanwezig is;

Daarbij de Groninger Broedplaatsen Coalitie (GBC), de Biotoop (Biotoopvereniging) en het bestuur van de Hortus mee te nemen;

In overleg te gaan met het Universiteit museum

over de collecties in opslag;

De Coöperatie Sterke Musea Groningen U.A. te betrekken;

In Q4 hiermee terugkomen in de raad.

En gaat over tot de orde van de dag.

- Evelien Bernabela - Partij voor het Noorden
- Andrea Poelstra-Bos - D66
- Yaneth Menger - Stadspartij 100% voor Groningen

*<https://gemeenteraad.groningen.nl/Vergaderingen/Politieke-woensdag-Dag-agenda/2026/04-februari/09:30/GEANNULEERD-Vervolg-Toekomst-perspectief-Hortus-en-Biologisch-centrum-wensen-en-bedenkingen-collegebrief-3-12-25/Nr-26-Wunderkammer-Hortus-Biotoop-2-Geredigeerd.pdf>

Partij	Voor Tegen		
GroenLinks	9		+ details
PvdA	6		+ details
D66	5		+ details
Partij voor de Dieren	4		+ details
Stadspartij 100% voor Groningen	2		+ details
SP		2	+ details
VVD	3		+ details
Student en Stad	1		+ details
ChristenUnie	2		+ details
CDA		2	+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details
PVV	1		+ details

(M 06) Motion: ‘Research into Wunderkammer at Hortus-Biotoop’

The Municipal Council of the municipality of Groningen, meeting in session on February 18, 2026.

Observing that:

Groningen would like to be European Capital of Culture in 2033;

Groningen currently has 5 museums: the Groninger Museum, the University Museum, the Jewish Synagogue and Storyworld, and the exhibition space of the Forum. Museum aan de A is returning but no new location has yet been found for GRID either. That is too few for the largest city in the north;

Between 2003 and 2007, three museums disappeared: the Anatomical Museum, Natural History Museum and the Ethnographic Museum. But the collections still exist;

There is a collection from the Rijk Natuurmuseum van Klaas Nanninga available for takeover;

There are three art academies and a conservatory in Groningen: Academie Minerva, Frank Mohr, Klassieke Academie and the Prins Claus Conservatorium. And there are various art and design-related courses at Noorderpoort College and Alfa College;

The Hortus with the Chinese garden is unique in Europe;

Many artists, ecologists and volunteers are active in this area with extensive knowledge of art and nature;

Considering that:

The Hortus attracts few visitors in winter;

There is not yet a regional art hall in the Northern Netherlands;

All facilities come together nicely;

The secret of public success lies in the interaction between the various facilities; an art hall, Art Village, Museum of Nature and Culture, Hortus, sculpture garden, Chinese garden, activity center, educational center together form a unique combination of crowd-pullers that complement and reinforce each other;

Various activities in the context of art, nature and sustainability education already take place in both the Hortus and the Biotoop;

There must be financial coverage for the current creative hubs and homes in the Biotoop.

Requests the municipal executive to:

Include the Wunderkammer Hortus-Biotoop proposal as an exploration in the study into the perspective of the Hortus and Biotoop. *

Give nature and art education a full-fledged place in the further development of the Hortus and the Biotoop to further strengthen them;

Base this on the knowledge and expertise already present in the area;

Involve the Groninger Broedplaatsen Coalitie (GBC), the Biotoop (Biotoopvereniging) and the board of the Hortus in this;

Enter into consultation with the University Museum about the collections in storage;

Involve the Coöperatie Sterke Musea Groningen U.A.;

Report back to the council on this in Q4.

And proceeds to the order of the day.

Evelien Bernabela - Party for the North

Andrea Poelstra-Bos - D66

Yaneth Menger - Stadspartij 100% voor Groningen

*<https://gemeenteraad.groningen.nl/Vergaderingen/Politieke-woensdag-Dag-agenda/2026/04-februari/09:30/GEANNULEERD-Vervolg-Toekomst-perspectief-Hortus-en-Biologisch-centrum-wensen-en-bedenkingen-collegebrief-3-12-25/Nr-26-Wunderkammer-Hortus-Biotoop-2-Geredigeerd.pdf>

Partij	Voor Tegen		
GroenLinks	9		+ details
PvdA	6		+ details
D66	5		+ details
Partij voor de Dieren	4		+ details
Stadspartij 100% voor Groningen	2		+ details
SP		2	+ details
VVD	3		+ details
Student en Stad	1		+ details
ChristenUnie	2		+ details
CDA		2	+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details
PVV	1		+ details

Moties over Muurschildering Vechtstraat

Motie M12: Street Art, een werkbaar en toegankelijk proces

Er wordt een duidelijk en transparant proces voor muurschilderingen en street art in Groningen voorgesteld om vroegtijdig inzicht te geven in vergunningen, risico's en samenwerking tussen bewoners, kunstenaars en gemeentelijke diensten. (Ondersteund door D66, 100% voor Groningen, VVD, Student en Stad, CDA, en Partij voor het Noorden.)

Motions on Mural Vechtstraat

Motion M12: Street Art, a workable and accessible process

A clear and transparent process for murals and street art in Groningen is proposed to ensure early insight into permits, risks, and collaboration between residents, artists, and municipal departments. (Supported by D66, 100% voor Groningen, VVD, Student en Stad, CDA, and Partij voor het Noorden.)

(M 03) Motie: Vecht voor de Muurschildering

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering
bijeen op 28 januari 2026,

Constaterende dat:

het college kort na medewerking te hebben verleend aan het aanbrengen van deze muurschildering opdracht heeft gegeven tot verwijdering

Overwegende dat:

de gemeente ondanks meerdere contactmomenten met de eigenaar, bewonersorganisatie en de kunstenaars, niet heeft gewezen op de noodzaak van een vergunning;

een petitie voor behoud van de muurschildering inmiddels 2534 keer is ondertekend;

de raad zich rondom het geheugenpaviljoen in meerderheid op het standpunt stelde dat het ons niet past een standpunt over kunst in te nemen;

nu wordt aangevoerd dat de muurschildering onvoldoende als ondergeschikte toevoeging functioneert en daarom niet passend zou zijn;

het college gemotiveerd kan afwijken van gestelde kaders, zowel van het advies van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit als het eigen beleid;

het college wil overgaan tot verwijdering van de muurschildering uit angst dat aanvechting van een eventueel handhavingsverzoek mogelijk niet succesvol zou kunnen zijn;

verwijdering leidt tot een aanzienlijke kostenpost die opgehoest moet worden met gemeenschapsgeld en schade kan toebrengen aan de aanzetmuur van het pand;

kunst in de openbare ruimte, zoals muurschilderingen, verloedering vermindert en sociale cohesie versterkt;

de kans reëel is dat na verwijdering opnieuw

graffiti op de muur zal verschijnen, zoals jarenlang het geval is geweest;

de gemeente graffiti slechts verwijderd op plekken waar dit tot de meeste verontwaardiging leidt en hier op dit pand aan de Vechtstraat niet of nauwelijks aan toekwam

Verzoekt het college om:

de opdracht tot verwijdering in te trekken, gemotiveerd af te wijken van de gestelde kaders en legalisatie voor te bereiden, dan wel de muurschildering te gedogen

en gaat over tot de orde van de dag

Izaäk van Jaarsveld, CDA Groningen
Maria Martinez Doubiani, D66 Groningen
Rik Heiner, VVD Groningen

Partij	Voor	Tegen	
GroenLinks		7	+ details
PvdA		5	+ details
D66	4		+ details
Partij voor de Dieren		4	+ details
Stadsparij 100% voor Groningen	3		+ details
SP		4	+ details
VVD	3		+ details
Student en Stad	3		+ details
ChristenUnie		2	+ details
CDA	2		+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details

(M 03) Motion: Fight for the Mural

The Municipal Council of Groningen, meeting in session on January 28, 2026,

Observing that:

the municipal executive, shortly after having granted cooperation for the application of this mural, ordered its removal

Considering that:

the municipality, despite several moments of contact with the owner, residents’ organization and the artists, did not point out the necessity of a permit;

a petition for the preservation of the mural has now been signed 2534 times;

the council, regarding the memory pavilion, largely took the position that it is not appropriate for us to take a position on art;

now it is argued that the mural does not sufficiently function as a subordinate addition and would therefore not be appropriate;

the municipal executive can deviate from set frameworks in a motivated manner, both from the advice of the Quality of Space Committee and its own policy;

the municipal executive wants to proceed with the removal of the mural out of fear that challenging a possible enforcement request might not be successful;

removal leads to a considerable cost that must be paid for with community money and could damage the foundation wall of the building;

art in public spaces, such as murals, reduces blight and strengthens social cohesion;

the chance is real that after removal, graffiti will reappear on the wall, as was the case for years;

the municipality only removes graffiti in places where it leads to the most indignation and hardly, if at all, got around to this building on Vechtstraat

Requests the municipal executive to:

withdraw the removal order, deviate from the set frameworks in a motivated manner and prepare for legalization, or tolerate the mural

and proceeds to the order of the day

Izaäk van Jaarsveld, CDA Groningen
Maria Martinez Doubiani, D66 Groningen
Rik Heiner, VVD Groningen

Partij	Voor	Tegen	
GroenLinks		7	+ details
PvdA		5	+ details
D66	4		+ details
Partij voor de Dieren		4	+ details
Stadspartij 100% voor Groningen	3		+ details
SP		4	+ details
VVD	3		+ details
Student en Stad	3		+ details
ChristenUnie		2	+ details
CDA	2		+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details

Sluiten

(M 12) Motie: Street Art, een werkbaar en toegankelijk proces

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 28 januari 2026,

Constaterende dat:

de muurschildering is gerealiseerd binnen het gemeentelijke Street Art Gebied-Zuid project in samenwerking met verschillende partijen met o.a. de bewonersorganisatie rivierenbuurt, de eigenaar van Hereweg 61 en de Toyisten;

de gemeente Groningen in de voorbereiding en uitvoering van het project niet heeft gewezen op de noodzaak van een vergunning, ondanks meerdere contactmomenten met de eigenaar, bewonersorganisatie en de kunstenaars;

de gemeente van mening is dat de muurschildering niet gelegaliseerd kan worden omdat het strijdig zou zijn met eigen beleid en dat het behouden van de muurschildering schade kan toebrengen aan het aanpalende monumentale pand;

hierdoor het college heeft besloten om handhavend op te treden, hetgeen ertoe leidt dat de muurschildering moet worden verwijderd binnen een termijn van 1 jaar;

er inmiddels een petitie voor behoud van de muurschildering is opgesteld wat 2534 keer is getekend;

Overwegende dat:

het bewezen is dat kunst in de openbare ruimte, zoals muurschilderingen verloedering vermindert, de sociale cohesie in buurt/wijken versterkt en bewoners trots maakt op hun buurt/wijk;

de gemeente het vermoeden heeft gewekt dat voorgestelde aanzet muur goed was voor de muurschildering, hierdoor eerst het vertrouwen heeft gewekt dat het project door kon gaan en met het verzoek tot weghalen van de muurschildering het vertrouwen heeft geschonden van betrokkenen;

het niet de eerste keer is dat het proces omtrent de vergunningverlening voor muurschilderingen

niet soepel loopt;

In andere gemeenten, waaronder de gemeente Amsterdam, is een stadscuratorium ingesteld. Deze onafhankelijke commissie adviseert het stadsbestuur over het behoud van kunst in de openbare ruimte en vervult een verbindende rol tussen verschillende initiatieven.

Verzoekt het college om:

een helder, toegankelijk en transparant proces in te richten voor initiatieven rondom muurschilderingen en street art in de openbare ruimte;

dit proces zodanig vorm te geven dat initiatiefnemers vroegtijdig inzicht krijgen in benodigde vergunningen, beoordelingskaders, duidelijkheid over kunstwerken op monumentale panden en mogelijke risico's;

daarbij de kennis en expertise van bijvoorbeeld Kunstpunt Groningen te benutten als verbindende schakel tussen bewonersinitiatieven, kunstenaars, pandeigenaren en de verschillende gemeentelijke afdelingen;

de raad in Q2 2026 te informeren over de uitwerking van dit proces en de rolverdeling, inclusief een duidelijke communicatiestrategie richting inwoners;

En gaat over tot de orde van de dag.

Maria Martinez Doubiani - D66
Peter Rebergen - ChristenUnie
Floor Mertens - SP
Wieke van Heteren - Student en Stad

(M 12) Motion: Street Art, a workable and accessible process

The council of the municipality of Groningen, meeting in session on January 28, 2026,

Observing that:

the mural was realized within the municipal Street Art Area-South project in collaboration with various parties including the residents' organization Rivierenbuurt, the owner of Hereweg 61 and the Toyisten;

the municipality of Groningen, in the preparation and execution of the project, did not point out the necessity of a permit, despite several moments of contact with the owner, residents' organization and the artists;

the municipality believes that the mural cannot be legalized because it would conflict with its own policy and that preserving the mural could cause damage to the adjacent monumental building;

as a result, the municipal executive has decided to take enforcement action, which means the mural must be removed within a period of 1 year;

a petition for the preservation of the mural has now been drawn up, which has been signed 2534 times;

Considering that:

it has been proven that art in public spaces, such as murals, reduces blight, strengthens social cohesion in neighborhoods/districts and makes residents proud of their neighborhood/district;

the municipality has given the impression that the proposed foundation wall was good for the mural, thereby first inspiring confidence that the project could proceed and with the request to remove the mural has breached the trust of those involved;

it is not the first time that the process regarding the granting of permits for murals has not run smoothly;

In other municipalities, including the municipality of Amsterdam, a city curatorship has been established. This independent committee advises the city government on the preservation of art in public spaces and fulfills a connecting role between different initiatives.

Requests the municipal executive to:

establish a clear, accessible and transparent process for initiatives concerning murals and street art in public spaces;

shape this process in such a way that initiators gain early insight into required permits, assessment frameworks, clarity about artworks on monumental buildings and possible risks;

utilize the knowledge and expertise of, for example, Kunstpunt Groningen as a connecting link between resident initiatives, artists, property owners and the various municipal departments;

inform the council in Q2 2026 about the elaboration of this process and the division of roles, including a clear communication strategy towards residents;

And proceeds to the order of the day.

Maria Martinez Doubiani - D66
Peter Rebergen - ChristenUnie
Floor Mertens - SP
Wieke van Heteren - Student en Stad

Partij	Voor	Tegen	
GroenLinks		7	+ details
PvdA		5	+ details
D66	4		+ details
Partij voor de Dieren		4	+ details
Stadspartij 100% voor Groningen	3		+ details
SP		4	+ details
VVD	3		+ details
Student en Stad	3		+ details
ChristenUnie		2	+ details
CDA	2		+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details

(M 09) Motie Onafhankelijk technisch onderzoek naar behoud muurschildering Vechtstraat

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 28 januari 2026

Constaterende dat:

op het pand aan de Vechtstraat een muurschildering is aangebracht zonder voorafgaande vergunning;

het betreffende pand een monument betreft;

het college van burgemeester en wethouders heeft aangegeven de muurschildering te willen laten verwijderen, onder meer vanwege monumentale waarden, precedentwerking en juridische kaders;

de muurschildering inmiddels brede maatschappelijke en culturele aandacht heeft gekregen en door inwoners en bezoekers als waardevol wordt ervaren;

Overwegende dat:

het ontbreken van een vergunning op zichzelf onvoldoende reden is om mogelijke culturele, artistieke en maatschappelijke waarde niet zorgvuldig mee te wegen;

monumentenzorg primair is gericht op behoud van erfgoed, maar ook ruimte kent voor zorgvuldige omgang met nieuwe lagen in de tijd, mits deze reversibel of technisch verantwoord zijn;

het college baat kan hebben bij een technisch oordeel over alternatieven voor volledige verwijdering;

er in andere gemeenten en landen voorbeelden bestaan van oplossingen waarbij kunstuitingen op monumenten behouden zijn gebleven door technische maatregelen;

een onafhankelijk onderzoek kan bijdragen aan een zorgvuldige, uitlegbare en juridisch houdbare besluitvorming, ongeacht de uiteindelijke uitkomst;

Verzoekt het college:

een onafhankelijk technisch onderzoek te laten uitvoeren door één of meerdere externe deskundigen op het gebied van monumentenzorg, restauratietechniek en conservering;

dit onderzoek expliciet te laten ingaan op:

de technische haalbaarheid van behoud van de muurschildering in situ;

mogelijke maatregelen om schade aan het monument te voorkomen of te beperken;

de reversibiliteit van zowel behoud als verwijdering;

alternatieven voor volledige verwijdering, inclusief tijdelijke of experimentele oplossingen;

hoe de verschillende oplossingen binnen de (nieuwe) normen van erfgoed kunnen passen;

bij dit onderzoek de buurt en de kunstenaar te betrekken;

gedurende de looptijd van dit onderzoek geen onomkeerbare maatregelen te nemen met betrekking tot de muurschildering;

de raad te informeren over de uitkomsten van het onderzoek, inclusief een transparante afweging van kosten, risico's en juridische consequenties;

En gaat over tot de orde van de dag.

Hans Moerkerk - Stadspartij

Evelien Bernabela - PvdH

(M 09) Motion Independent technical investigation into preservation of mural Vechtstraat

The council of the municipality of Groningen, meeting in session on January 28, 2026

Observing that:

a mural has been applied to the building on Vechtstraat without a prior permit;

the building in question is a monument;

the mayor and aldermen have indicated that they want the mural removed, partly due to monumental values, precedent and legal frameworks;

the mural has now received broad social and cultural attention and is experienced as valuable by residents and visitors;

Considering that:

the lack of a permit is in itself an insufficient reason not to carefully weigh possible cultural, artistic and social value;

monument care is primarily aimed at preserving heritage, but also allows for careful handling of new layers over time, provided they are reversible or technically responsible;

the municipal executive could benefit from a technical assessment of alternatives to complete removal;

in other municipalities and countries, examples exist of solutions where art expressions on monuments have been preserved through technical measures;

an independent investigation can contribute to careful, explainable and legally sustainable decision-making, regardless of the final outcome;

Requests the municipal executive to:

have an independent technical investigation

carried out by one or more external experts in the field of monument care, restoration technology and conservation;

explicitly have this investigation address:

the technical feasibility of preserving the mural in situ;

possible measures to prevent or limit damage to the monument;

the reversibility of both preservation and removal;

alternatives to complete removal, including temporary or experimental solutions;

how the various solutions can fit within the (new) heritage standards;

involve the neighborhood and the artist in this investigation;

take no irreversible measures regarding the mural during the term of this investigation;

inform the council about the outcomes of the investigation, including a transparent consideration of costs, risks and legal consequences;

And proceeds to the order of the day.

Hans Moerkerk - Stadspartij 100%
Evelien Bernabela - PvdN

Motie (M04): Graffiti in de openbare ruimte

[ingetrokken, niet direct gerelateerd]

De Gemeenteraad van Groningen in vergadering
bijeën, op woensdag 17 juli 2024, besprekende
moties vreemd aan de orde van de dag.

Constaterende dat

In onze gemeente in toenemende mate graffiti
wordt gespoten in de openbare ruimte zoals op
gebouwen, in stegen, bij viaducten en op tal van
andere plaatsen;

Deze graffiti in de meeste gevallen zonder toe-
stemming van de eigenaar wordt aangebracht;

Het een goed gebruik is dat je andermans ei-
gendommen niet besmeert;

Veel inwoners zich storen aan de ontsierende
graffiti.

Overwegende dat

Het hoog tijd wordt om paal en perk te stellen
aan de graffiti overlast in onze gemeente;

Er een aantal mogelijkheden zijn om de overlast
te beperken;

Het wenselijk is om te verkennen op welke ma-
nier kan worden samengewerkt met kunstenaars
van de diverse opleidingen in Groningen om
streetart toe te voegen aan het straatbeeld;

Groningen prachtige voorbeelden heeft van
streetart op diverse plekken in de gemeente;

Niet op alle plekken streetart mogelijk is, terwijl
daar wel overlast van graffiti plaatsvindt;

Verzoekt het College

In gesprek te gaan met onderwijsinstellingen
om een plan te bedenken - mogelijk een afstu-
deeropdracht - hoe straatkunst kan worden
toegevoegd aan de plekken die nu nog ontsierd
worden door graffiti;

Te zorgen dat de graffiti zo snel mogelijk wordt
verwijderd zodra die illegaal wordt aangebracht;

De raad uiterlijk in Q4 2024 op de hoogte te
brengen van de voortgang van het eerste verzoek-
punt.

Ietje Jacobs - Setz - VVD
Daan Swets - Student & Stad

Motion (M04): Graffiti in public space

[retracted, not direct gerelateerd]

The Municipal Council of Groningen, meeting in session on Wednesday, July 17, 2024, discussing motions not on the agenda.

Observing that

In our municipality, graffiti is increasingly being sprayed in public spaces such as on buildings, in alleys, at viaducts and in many other places;

This graffiti is in most cases applied without the permission of the owner;

It is a good custom not to deface other people's property;

Many residents are bothered by the disfiguring graffiti.

Considering that

It is high time to put a stop to the graffiti nuisance in our municipality;

There are a number of possibilities to limit the nuisance;

It is desirable to explore how cooperation can be sought with artists from the various educational institutions in Groningen to add street art to the streetscape;

Groningen has beautiful examples of street art in various places in the municipality;

Street art is not possible in all places, while graffiti nuisance does occur there;

Requests the municipal executive to

Enter into discussions with educational insti-

tutions to devise a plan - possibly a graduation project - on how street art can be added to the places that are currently still disfigured by graffiti;

Ensure that graffiti is removed as soon as possible once it is applied illegally;

Inform the council of the progress of the first request point no later than Q4 2024.

Ietje Jacobs - Setz - VVD
Daan Swets - Student & Stad

Moties over Museum aan de Aa

Motie M10: Bijdrage Museum aan de Aa

Het lijkt een goed idee om de historische collectie van het Groninger Museum ergens onder te brengen en volledige aandacht te geven. Ingebracht door het college van burgemeester en wethouders, Kirsten de Wrede.

Motie over de blinde muren

Afgekeurd. 9 stemmen voor: D66, Partij voor het Noorden, Stadspartij. Andere partijen waren tegen.

Motie MO6: Samenwerkende musea

Motie aangenomen. Tegenstemmers: CDA, VVD, D66.

Motie: Samenwerkende erfgoedinstellingen

Afgewezen. 5 voorstemmers waren Partij voor het Noorden en Stadspartij.

Motie: Financieringskrediet Museum aan de Aa
Aangenomen.

Motions on Museum aan de Aa

Motion M10: Contribution to Museum aan de A

It seems like a good idea to house the historical collection of the Groninger Museum somewhere and give it full attention. Submitted by the Mayor and Aldermen, Kirsten de Wrede.

Motion on the blind walls

Rejected. 9 votes in favor: D66, Partij voor het Noorden, Stadspartij. Other parties were against.

Motion MO6: Collaborating museums

Motion adopted. Votes against: CDA, VVD, D66.

Motion: Collaborating heritage institutions

Rejected. The 5 votes in favor were from Partij voor het Noorden and Stadspartij.

Motion: Financing credit for Museum aan de A

Adopted.

(M 10) Motie – Groninger musea als samenhangend erfgoednetwerk

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen,

Constaterende dat:

Groningen beschikt over meerdere bestaande museale gebouwen en instellingen met een eigen historische en inhoudelijke logica;

educatie, inclusie en het slavernijverleden als belangrijke thema's worden benoemd binnen het cultuurbeleid;

Overwegende dat:

het voormalige Scheepvaartmuseum bij uitstek geschikt is voor scheepvaart, handel, VOC/VEC en slavernijgeschiedenis;

de Praediniussingel zich logisch leent voor de bredere Groninger stadshistorie en educatie, in samenwerking met onderwijsinstellingen zoals Academie Minerva;

het Groninger Museum gebaat is bij samenwerking rond (tijdelijke) exposities over Groninger historie;

publieke voorzieningen zoals het Forum beter benut kunnen worden voor educatie, tentoonstellingen en gerichte opleidingen;

museaal beleid vraagt om samenhang en spreiding van functies, in plaats van concentratie op één locatie;

museale functies zoals horeca en auditoria al op meerdere plekken in de stad aanwezig zijn;

Verzoekt het college:

Een integraal museaal en erfgoedkader uit te werken waarin bestaande locaties, gebouwen en collecties leidend zijn;

Museale thema's logisch over de stad te verdelen, met behoud en versterking van monumentaal erfgoed;

Bij herijking expliciet te onderzoeken welke functies niet noodzakelijk zijn binnen een monumentale context en beter elders in de stad kunnen worden ondergebracht;

Scenario's aan de raad voor te leggen met lagere en gefaseerde investeringen, samenwerking tussen instellingen en ruimte voor toekomstige musea (kunst, muziek, cultuur en topsport).

En gaat over tot de orde van de dag.

Niels Hilboesen – Stadspartij 100% voor Groningen

Partij	Voor	Tegen	
GroenLinks		8	+ details
PvdA		5	+ details
D66		4	+ details
Partij voor de Dieren		4	+ details
Stadspartij 100% voor Groningen	3		+ details
SP		4	+ details
VVD		3	+ details
Student en Stad		3	+ details
ChristenUnie		2	+ details
CDA		2	+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details

(M 10) Motion – Groningen museums as a coherent heritage network

The council of the municipality of Groningen,
meeting in session,

Observing that:

Groningen has several existing museum buildings and institutions with their own historical and substantive logic;

education, inclusion and the history of slavery are mentioned as important themes within cultural policy;

Considering that:

the former Maritime Museum is pre-eminently suitable for maritime history, trade, VOC/VEC and slavery history;

the Praediniussingel logically lends itself to broader Groningen city history and education, in collaboration with educational institutions such as Academie Minerva;

the Groninger Museum benefits from collaboration around (temporary) exhibitions on Groningen history;

public facilities such as the Forum can be better utilized for education, exhibitions and targeted training;

museum policy requires coherence and distribution of functions, instead of concentration at one location;

museum functions such as catering and auditoria are already present at several places in the city;

Requests the municipal executive to:

Develop an integral museum and heritage framework in which existing locations, buildings and collections are leading;

Distribute museum themes logically across the city, with preservation and strengthening of monumental heritage;

When recalibrating, explicitly investigate which functions are not necessary within a monumental context and can better be accommodated elsewhere in the city;

Present scenarios to the council with lower and phased investments, collaboration between institutions and space for future museums (art, music, culture and top sport).

And proceeds to the order of the day.

Niels Hilboesen – Stadspartij 100% voor Groningen

(M 06) Groningse musea zijn goud

Gemeenteraad bijeen op 28-01-2026, bespreken-
de Mada,

Constaterende dat:

De gemeente Groningen met de opening van
Mada een 3de groot museum toevoegt aan de
Gemeente Groningen;

Samenwerking in het DNA van Mada zit, zoals
blijkt uit de wijze waarop zij nu al samenwerkt
met de Groningse musea in de hele provincie;

De musea in de gemeente Groningen nog beter
zouden kunnen samenwerken;

Nauwere samenwerking tussen Groningse mu-
sea allemaal voordelen met zich mee kan bren-
gen, bijvoorbeeld meer bezoekers, interessantere
exposities en kostenbesparingen;

Betere samenwerking bijvoorbeeld tot uiting
kan komen in combi-tickets, het samen opzetten
van exposities en tentoonstellingen, het aanslui-
ten met de eigen permanente expositie bij exposi-
ties van andere musea, het meer organiseren van
evenementen en (deels) gezamenlijke marketing;

Overwegende dat:

Slechte afstemming tussen musea kan leiden
tot onhandig geplande openingen van exposities,
of gelijktijdige wissels van exposities;

De ‘Groninger congres alliantie’ al laat zien dat
investeren in samenwerking in de gemeente Gro-
ningen loont.

Verzoekt het college:

Betere samenwerking tussen de Groningse mu-

sea te organiseren;

Te onderzoeken of het toegevoegde waarde
heeft deze samenwerking te formaliseren (bij-
voorbeeld in een periodiek museaal overleg) en
deze onder te brengen bij Groningen & Partners
(het nieuwe Marketing Groningen);

De raad uiterlijk Q4 2026 te informeren over
voortgang op deze motie;

PvdA – Joren van Veen
PvhN – Leendert van der Laan
GL – Sophie Middelhuis
Stadspartij 100% voor Groningen – Niels Hilboe-
sen

(M 06) Groningen museums are gold

City council meeting on 28-01-2026, discussing Mada,

Observing that:

With the opening of Mada, the municipality of Groningen adds a 3rd major museum to the Municipality of Groningen;

Collaboration is in Mada’s DNA, as evidenced by the way it already collaborates with Groningen museums throughout the province;

The museums in the municipality of Groningen could collaborate even better;

Closer cooperation between Groningen museums can bring many advantages, for example more visitors, more interesting exhibitions and cost savings;

Better cooperation could, for example, be expressed in combination tickets, jointly setting up exhibits and exhibitions, linking one’s own permanent exhibition to exhibitions of other museums, organizing more events and (partly) joint marketing;

Considering that:

Poor coordination between museums can lead to inconveniently scheduled exhibition openings, or simultaneous changes of exhibitions;

The ‘Groningen congress alliance’ already shows that investing in collaboration in the municipality of Groningen pays off.

Requests the municipal executive to:

Organize better cooperation between the Gro-

ningen museums;

Investigate whether it has added value to formalize this cooperation (for example in a periodic museum consultation) and to place it under Groningen & Partners (the new Marketing Groningen);

Inform the council about progress on this motion no later than Q4 2026;

- PvdA – Joren van Veen
- PvhN – Leendert van der Laan
- GL – Sophie Middelhuis
- Stadspartij 100% voor Groningen – Niels Hilboesen

Geen blinde muren opwerpen

Datum: 28 januari 2026

Onderwerp: Uitvoeringskrediet Museum aan de A

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering
bijeen op 28 januari 2026.

Constaterende dat:

De ontwikkelingen voor het Museum aan de A in
de loop van de jaren zijn vertraagd;

Meerdere bewoners aan de Kleine der A hun
zicht dreigen kwijt te raken op onder andere de
Akerk, als gevolg van een hoge blinde muur van
het nieuw te realiseren museum;

Overwegende dat:

De bewoners niet tegen de ontwikkelingen van
het nieuw te realiseren Museum aan de A waren;

De bewoners zich na de overname van de
gemeente Groningen van de museumgebouwen
niet meer gehoord voelden;

De bewoners monumentale panden bewonen;

Participatie geen eenrichtingsverkeer is;

Verzoeken het College:

Te onderzoeken in hoeverre het ontwerp van
het Museum aan de A mogelijk is zonder dat dit
ten koste gaat van het woongenot van de omwo-
nenden aan de Kleine Der A en om te voorkomen
dat er verdere vertragingen ontstaan door bijvoor-
beeld juridische procedures;

Leendert van der Laan - Partij voor het Noorden
Niels Hilboesen - Stadspartij 100% voor Gronin-
gen

Partij	Voor	Tegen	
GroenLinks		8	+ details
PvdA		5	+ details
D66	4		+ details
Partij voor de Dieren		4	+ details
Stadspartij 100% voor Groningen	3		+ details
SP		4	+ details
VVD		3	+ details
Student en Stad		3	+ details
ChristenUnie		2	+ details
CDA		2	+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details

Motions on Museum aan de Aa

Do not put up blind walls

Date: January 28, 2026

Subject: Implementation credit Museum aan de A

The Municipal Council of Groningen, meeting in session on January 28, 2026.

Observing that:

The developments for the Museum aan de A have been delayed over the years;

Several residents on the Kleine der A are at risk of losing their view of, among other things, the Akerk, due to a high blind wall of the new museum to be realized;

Considering that:

The residents were not against the developments of the new Museum aan de A;

The residents no longer felt heard after the municipality of Groningen took over the museum buildings;

The residents live in monumental buildings;

Participation is not a one-way street;

Request the municipal executive to:

Investigate to what extent the design of the Museum aan de A is possible without this being at the expense of the living pleasure of the residents on the Kleine Der A and to prevent further delays from occurring due to, for example, legal proceedings;

Leendert van der Laan - Party for the North
Niels Hilboesen - Stadspartij 100% voor Groningen

Partij	Voor	Tegen	
GroenLinks		8	+ details
PvdA		5	+ details
D66	4		+ details
Partij voor de Dieren		4	+ details
Stadspartij 100% voor Groningen	3		+ details
SP		4	+ details
VVD		3	+ details
Student en Stad		3	+ details
ChristenUnie		2	+ details
CDA		2	+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details

Onderwerp: Uitvoeringskrediet verbouwing en nieuwbouw Museum aan de A

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

I. de investeringsraming voor ‘renovatie en nieuwbouw Museum aan de A’ vast te stellen en de totale kosten van het project te bepalen op € 25.404.000,--;

II. het plankostenkrediet van € 914.853,-- te verhogen met € 24.489.147,-- waarmee het totale uitvoeringskrediet voor dit project uitkomt op € 25.404.000,--;

III. van dit krediet een bedrag ter hoogte van € 5.406.000,-- als volgt incidenteel te dekken en in mindering te brengen op het te activeren bedrag:

- a. Provinciale subsidie Erfgoed in een gebiedsgerichte aanpak € 1.500.000,--
- b. DUMAVA subsidie € 720.000,--
- c. Subsidie Changing places € 46.000,--
- d. IMG schade uitkering € 140.000,--
- e. Nationaal Programma Groningen € 3.000.000,--
-

IV. een duurzame monitoring van de vastgoedexploitatie vast te stellen en hiertoe de jaarlijkse resultaten te verrekenen met de ‘voorziening onderhoud panden kostprijs dekkende verhuur’, zodat ze voor de vastgoedexploitatie geadmineistreerd worden en beschikbaar blijven;

V. een bekleemde ‘reserve kapitaallasten MadA’ in te stellen en daar een bedrag van in totaal € 2.995.000,-- in te storten ter dekking van de kapitaallasten bestaande uit:

- a. Reservering in het Stedelijk investeringsfonds € 1.800.000,--
- b. Verkoopopbrengst Jhr. J.A. Rhijnvis Feithuis € 550.000,--
- c. Huurinkomsten 2026-2028 € 645.000,--

VI. € 750.000,-- te dekken uit de structurele middelen programma Binnenstad (structurele kapitaallast € 30.750,--);

VII. de structurele kapitaallasten ad € 694.831,-- van het resterende krediet ad € 19.998.000,-- en de overige exploitatielasten van de vastgoedexploitatie te dekken uit de huuropbrengsten Museum aan de A (€ 759.100,-- aanvangshuur), de bekleemde reserve kapitaalslasten MadA en de structurele middelen programma binnenstad;

VIII. aan MadA een aanvullende exploitatiesubsidie huisvestingsdeel te verstrekken van € 210.000,-- in 2026, € 215.000,-- in 2027, € 220.000,-- in 2028 en € 759.100,-- vanaf 2029 en deze te dekken uit de financiële reservering voor de Strategische Investeringsagenda (SIA) opgenomen in de gemeentebegroting 2026, onderdeel MadA (deze bedragen zijn prijspeil het betreffende jaar, het laatste bedrag wordt vanaf 2029 jaarlijks geïndexeerd);

IX. aan MadA een aanvullende exploitatiesubsidie te verstrekken van € 293.500,-- in 2026, € 311.500,-- in 2027, € 410.500,-- in 2028 en € 372.500,-- vanaf 2029 en deze te dekken uit de financiële reservering voor de Strategische Investeringsagenda (SIA) opgenomen in de gemeentebegroting 2026, onderdeel MadA (deze bedragen zijn prijspeil 2025 en worden nog naar het betreffende jaar geïndexeerd);

X. met terugwerkende kracht een aanvulling te verstrekken op de exploitatiesubsidie aan MadA voor 2025 à € 273.000,-- en dit te dekken uit de ‘reserve sparen voor de toekomst’;

XI. aanvullend de exploitatiesubsidie aan MadA op te hogen ter compensatie van het wegvallen van de provinciale subsidie van € 115.500,-- in 2026, € 240.000,-- in 2027, € 240.000,-- in 2028

en deze te dekken uit de financiële reservering voor de Strategische Investeringsagenda (SIA) opgenomen in de gemeentebegroting 2026, onderdeel MadA (deze bedragen zijn prijspeil 2025 en worden nog naar het betreffende jaar geïndexeerd). Over een eventuele compensatie voor wegvallen provinciale subsidie vanaf 2029 wordt besloten nadat de provincie besloten heeft over deze periode.

XII. de gemeentebegroting 2026 op deelprogramma-niveau overeenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

Het aantal musea in Groningen is beperkt, zeker ten opzichte van steden van vergelijkbare omvang. Al geruime tijd leeft daarom de wens om in onze stad een historisch museum over de stad en de regio te realiseren. Museum aan de A wordt daarom ontwikkeld tot hét historisch museum van Groningen en de regio, met een breed cultureel en educatief aanbod dat bijdraagt aan gemeentelijke doelen op het gebied van cultuur, erfgoed, onderwijs, economie, verduurzaming en samenleving. Het museum versterkt de aantrekkingskracht van de stad, genereert economische toegevoegde waarde voor andere sectoren, bevordert samenwerking met onderwijs- en culturele instellingen en maakt waardevol erfgoed duurzaam toegankelijk voor een breed publiek. In eerdere besluitvorming door uw raad is de afgelopen jaren al voorgesorteerd op de transformatie van het Noordelijk Scheepvaartmuseum tot het Museum aan de A, het historisch museum van, door en over Groningen en Groningers. Met het in dit voorstel gevraagde uitvoeringskrediet kunnen we deze ambitie realiseren.

Subject: Implementation credit renovation and new construction Museum aan de A

Proposed council decision

The council decides:

I. to establish the investment estimate for 'renovation and new construction Museum aan de A' and to determine the total costs of the project at € 25,404,000,--;

II. to increase the planning cost credit of € 914,853,-- by € 24,489,147,--, making the total implementation credit for this project € 25,404,000,--;

III. to cover an amount of € 5,406,000,-- from this credit incidentally as follows and to deduct it from the amount to be activated:

- a. Provincial subsidy Heritage in an area-oriented approach € 1,500,000,--
- b. DUMAVA subsidy € 720,000,--
- c. Changing places subsidy € 46,000,--
- d. IMG damage payout € 140,000,--
- e. National Program Groningen € 3,000,000,--

IV. to establish a sustainable monitoring of the real estate exploitation and to offset the annual results with the 'provision for maintenance of buildings cost-covering rental', so that they are administered for the real estate exploitation and remain available;

V. to establish a ring-fenced 'reserve capital costs MadA' and to deposit a total amount of € 2,995,000,-- therein to cover the capital costs, consisting of:

- a. Reservation in the Urban Investment Fund € 1,800,000,--
- b. Proceeds from sale Jhr. J.A. Rhijnvis Feithuis € 550,000,--
- c. Rental income 2026-2028 € 645,000,--

VI. to cover € 750,000,-- from the structural

resources of the City Center program (structural capital cost € 30,750,--);

VII. to cover the structural capital costs of € 694,831,-- of the remaining credit of € 19,998,000,-- and the other exploitation costs of the real estate exploitation from the rental revenues of Museum aan de A (€ 759,100,-- initial rent), the ring-fenced reserve capital costs MadA and the structural resources of the city center program;

VIII. to provide MadA with an additional exploitation subsidy housing part of € 210,000,-- in 2026, € 215,000,-- in 2027, € 220,000,-- in 2028 and € 759,100,-- from 2029 onwards and to cover this from the financial reservation for the Strategic Investment Agenda (SIA) included in the municipal budget 2026, part MadA (these amounts are at price level of the relevant year, the last amount will be indexed annually from 2029);

IX. to provide MadA with an additional exploitation subsidy of € 293,500,-- in 2026, € 311,500,-- in 2027, € 410,500,-- in 2028 and € 372,500,-- from 2029 onwards and to cover this from the financial reservation for the Strategic Investment Agenda (SIA) included in the municipal budget 2026, part MadA (these amounts are at 2025 price levels and will still be indexed to the relevant year);

X. to provide a retroactive supplement to the exploitation subsidy to MadA for 2025 of € 273,000,-- and to cover this from the 'reserve saving for the future';

XI. to additionally increase the exploitation subsidy to MadA to compensate for the loss of the provincial subsidy of € 115,500,-- in 2026, € 240,000,-- in 2027, € 240,000,-- in 2028 and to cover this from the financial reservation for the Strategic Investment Agenda (SIA) included in

the municipal budget 2026, part MadA (these amounts are at 2025 price levels and will still be indexed to the relevant year). A decision on any compensation for the loss of provincial subsidy from 2029 will be made after the province has decided on this period.

XII. to amend the municipal budget 2026 at sub-program level accordingly.

Summary

The number of museums in Groningen is limited, certainly compared to cities of similar size. For some time, therefore, there has been a desire to realize a historical museum about the city and the region in our city. Museum aan de A is therefore being developed into the historical museum of Groningen and the region, with a broad cultural and educational offering that contributes to municipal goals in the areas of culture, heritage, education, economy, sustainability and society. The museum strengthens the city’s attractiveness, generates economic added value for other sectors, promotes cooperation with educational and cultural institutions and makes valuable heritage sustainably accessible to a broad public. In previous decisions by your council in recent years, preparations have already been made for the transformation of the Northern Maritime Museum into the Museum aan de A, the historical museum of, by and about Groningen and Groningers. With the implementation credit requested in this proposal, we can realize this ambition.

Moties over Suikerzijde

Overwegende dat:

Het voorterrein van de Suikerzijde zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld tot een hotspot met bedrijvigheid, sport, cultuur, horeca, onderwijs en wonen;

Op verschillende plekken in de gemeente braakliggende terreinen zijn in afwachting van een permanente invulling, zoals de EMG-locatie, de Casino-locatie, de Nieuwe Held en percelen in Reitdiep, Waard, de Oosterhamrikzone, de Suikerzijde, op Zernike, aan de Ulgersmaweg;

Overwegende dat:

Een tijdelijke invulling van die locaties door middel van placemaking, net als op het voorterrein van de Suikerzijde, iets moois kan toevoegen aan Groningen in plaats van de ruimte onbenut te laten;

Placemaking kan helpen om toekomstige gebiedsontwikkelingen op gang te helpen;

Verzoekt het college:

Braakliggende percelen in de gemeente te inventariseren en voor kansrijke plekken – gelet op onder andere de locatie, het toekomstige programma en de eigendomssituatie – met plannen te komen voor een tijdelijke invulling.

Motie is unaniem aangenomen.

Motions on Suikerzijde

Considering that:

The forecourt of the Suikerzijde has developed in recent years into a hotspot with commercial activity, sports, culture, hospitality, education, and housing;

In various places in the municipality, there are vacant sites awaiting permanent development, such as the EMG location, the Casino location, de Nieuwe Held, and plots in Reitdiep, Waard, the Oosterhamrikzone, the Suikerzijde, at Zernike, and on Ulgersmaweg;

Considering that:

A temporary use of these locations through placemaking, just like on the forecourt of the Suikerzijde, can add something beautiful to Groningen instead of leaving the space unused;

Placemaking can help to stimulate future area development;

Requests the Executive:

To inventory vacant plots in the municipality and, for promising locations – considering, among other things, the location, future program, and ownership situation – to come up with plans for temporary use.

The motion was adopted unanimously.

(M 01) Motie voor een betere benutting van onze ruimte

De Raad van de Gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 19 november 2025, besprekende de Collegebrief Verkenning Voorterrein Suikerzijde,

Constaterende dat:

Het voorterrein van de Suikerzijde zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld tot een hotspot met bedrijvigheid, sport, cultuur, horeca, onderwijs en wonen;

Op verschillende plekken in de gemeente braakliggende terreinen zijn in afwachting van een permanente invulling, zoals de EMG-locatie, de Casino-locatie, de Nieuwe Held en percelen in Reitdiepswaard, de Oosterhamrikzone, de Suikerzijde, op Zernike, aan de Ulgersmaweg;

Overwegende dat:

Een tijdelijke invulling van die locaties door middel van placemaking net als op het voorterrein van de Suikerzijde iets moois kan toevoegen aan Groningen in plaats van de ruimte onbenut te laten;

Placemaking kan helpen om toekomstige gebiedsontwikkelingen op gang te helpen;

Verzoekt het college:

Braakliggende percelen in de gemeente te inventariseren en voor kansrijke plekken – gelet op onder andere de locatie, het toekomstige programma en de eigendomssituatie – met plannen te komen voor een tijdelijke invulling;

Daarbij de locaties onder de constateringspunten mee te nemen en te kijken naar een programma dat open is voor inwoners, bijvoorbeeld, maar niet-uitputtend: horeca, kunst & cultuur, sport,

bedrijvigheid, speelvoorzieningen en plekken voor ontmoeting;

De raad in Q2 van 2026 te informeren over de voortgang;

En gaat over tot de orde van dag.

Namens: Rico Tjepkema (PvdA), Wieke van Heteren (S&S), Laurent Dwarshuis (CU), Elte Hillekens (GL), Tom Rustebiel (D66), Hans Moerkerk (Stads-partij), Evelien Bernabela (PvhN)

Motions on Suikerzijde

(M 01) Motion for a better use of our space

The Council of the Municipality of Groningen, meeting in session on November 19, 2025, discussing the College Letter Exploration Forecourt Sugarzijde,

Observing that:

The forecourt of the Sugarzijde has developed in recent years into a hotspot with commercial activity, sports, culture, catering, education and living;

In various places in the municipality, there are vacant sites awaiting permanent development, such as the EMG location, the Casino location, de Nieuwe Held and plots in Reitdiepswaard, the Oosterhamrikzone, the Sugarzijde, at Zernike, on the Ulgersmaweg;

Considering that:

A temporary use of those locations through placemaking, just like on the forecourt of the Sugarzijde, can add something beautiful to Groningen instead of leaving the space unused;

Placemaking can help to get future area developments underway;

Requests the municipal executive to:

Inventory vacant plots in the municipality and, for promising locations – taking into account, among other things, the location, the future program and the ownership situation – come up with plans for a temporary use;

Include the locations mentioned in the observations and look at a program that is open to residents, for example, but not exhaustively: catering, art & culture, sports, commercial activity, play facilities and places for meeting;

Inform the council about the progress in Q2 of 2026;

And proceeds to the order of the day.

On behalf of: Rico Tjepkema (PvdA), Wieke van Heteren (S&S), Laurent Dwarshuis (CU), Elte Hillekens (GL), Tom Rustebiel (D66), Hans Moerkerk (Stadspartij), Evelien Bernabela (PvhN)

Moties over subsidie en systemen

Motie M13: Alternatieve financiering voor cultuur
Het verkennen van nieuwe publiek-private financieringsmogelijkheden om de culturele sector van Groningen te ondersteunen. (Ondersteund door GroenLinks, PvdA, D66, Partij voor de Dieren, Stadspartij 100% voor Groningen, VVD, Student en Stad, ChristenUnie, CDA, Partij voor het Noorden, en PVV.)

Motie M17: Freelancers unite!
Er wordt een makersorganisatie voor Groningen voorgesteld om freelancers en onafhankelijke culturele ondernemers een sterkere stem te geven in discussies over cultuurbeleid. (Ondersteund door GroenLinks, PvdA, D66, Partij voor de Dieren, Stadspartij 100% voor Groningen, SP, Student en Stad, ChristenUnie, CDA, en Partij voor het Noorden.)

Motie M07: Herstructurering van cultuursubsidies
Een herziening van de culturele subsidie-instrumenten van Groningen wordt voorgesteld om makers beter te ondersteunen met op maat gemaakte, flexibele en minder administratief belastende opties. “Het college wordt verzocht om bij de herstructurering van de subsidieverordening het advies van de Kunstraad, waaronder regelingen voor programma’s en makers van 1 tot 2 jaar, te betrekken.” (Ondersteund door GroenLinks, PvdA, D66, Partij voor de Dieren, Stadspartij 100% voor Groningen, SP, VVD, Student en Stad, ChristenUnie, CDA, en Partij voor het Noorden.)

Motions on subsidy & systems

Motion M13: Alternative financing for culture

Explore new public-private funding options to support Groningen's cultural sector. (Supported by GroenLinks, PvdA, D66, Partij voor de Dieren, Stadspartij 100% voor Groningen, VVD, Student en Stad, ChristenUnie, CDA, Partij voor het Noorden, and PVV.)

Motion M17: Freelancers unite!

A makers' organization for Groningen is proposed to give freelancers and independent cultural entrepreneurs a stronger voice in discussions about cultural policy. (Supported by GroenLinks, PvdA, D66, Partij voor de Dieren, Stadspartij 100% voor Groningen, SP, Student en Stad, ChristenUnie, CDA, and Partij voor het Noorden.)

Motion M07: Restructuring of cultural subsidies

A revision of Groningen's cultural subsidy instruments is proposed to better support makers with tailored, flexible, and less administratively burdensome options. "The municipal executive is requested to consider the Arts Council's advice, including schemes for 1 to 2 year programs and makers, when restructuring subsidy regulations." (Supported by GroenLinks, PvdA, D66, Partij voor de Dieren, Stadspartij 100% voor Groningen, SP, VVD, Student en Stad, ChristenUnie, CDA, and Partij voor het Noorden.)

Motie (M13): Alternatieve financieringsmogelijkheden cultuursector

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering
bijeen op 20 november 2024, ter bespreking van
de cultuurnota 2025-2028.

Constaterende dat:

Groningen een groot aanbod heeft aan culture-
le instellingen, kunst- en cultuuropleidingen;

(voorgestelde) landelijke maatregelen een
negatieve financiële impact zal hebben op de
cultuursector;

de inkomsten van de cultuursector sinds 2009
tot 2019 met enkel 4% is gestegen;

de cultuurbudgetten onder druk staan, zoals
blijkt uit de cultuurnota;

financiële zware tijden voor zowel de gemeente
als de culturele sector uitdagend zijn;

Overwegende dat:

de kunst- en cultuursector op verschillende
manieren een positieve bijdrage kan leveren aan
maatschappelijke opgaven zoals het verbeteren
van de gezondheid en welzijn van inwoners;

de meeste inkomsten van de cultuursector
afkomstig zijn van overheidsinstellingen;

daar waar synergie is tussen de sector, de over-
heid en private partijen intrinsieke meerwaarde
kan ontstaat voor alle partijen;

in steeds meer plekken in het land andere
financieringsmogelijkheden en initiatieven ont-
staan waar samen wordt gewerkt met de private
sector, zoals ASML die 2 miljoen heeft geïnves-
teerd in een fonds om culturele projecten in
brabant te ondersteunen;

uit recent onderzoek is gebleken dat matchfun-
ding in Nederland succesvol is en dit een moge-
lijkheid is om culturele partijen en private partijen
met elkaar te verbinden;

door de financieel zware tijden het de moeite
waard is om nieuwe vormen van financierings-
mogelijkheden te onderzoeken voor de kunst- en
cultuursector.

Verzoekt het college van burgemeesters en wet-
houders om:

samen met de kunst- en cultuursector, maat-
schappelijke organisaties en de Groningse private
sector in kaart te brengen;

a. welke mogelijkheden er zijn voor nieuwe
financieringsmodellen of vormen voor de kunst-
en cultuursector in Groningen, waarbij samen-
werking tussen publieke en private sector wordt
verkend;

b. hoe de kunst- en cultuursector vanuit een
maatschappelijke opdrachtgeverschap samen
met maatschappelijke organisaties en de private
sector kan bijdragen aan de Groningse maat-
schappelijke opgaven (bijvoorbeeld: gezondheid,
klimaattransitie etc).

de raad hierover te informeren.

Maria Martinez Doubiani - D66
Ietje Jacobs-Setz - VVD
Evelien Bernabela - PvdN
Rozemarijn Gierkink - PvdA
Peter Rebergen - CU
Jalt de Haan - CDA

Motion (M13): Alternative financing possibilities for the cultural sector

The Municipal Council of Groningen, meeting in session on November 20, 2024, discussing the cultural note 2025-2028.

Observing that:

Groningen has a wide range of cultural institutions, art and cultural education programs;

(proposed) national measures will have a negative financial impact on the cultural sector;

the income of the cultural sector from 2009 to 2019 increased by only 4%;

cultural budgets are under pressure, as appears from the cultural note;

financially difficult times are challenging for both the municipality and the cultural sector;

Considering that:

the art and cultural sector can in various ways make a positive contribution to social challenges such as improving the health and well-being of residents;

most income of the cultural sector comes from government institutions;

where there is synergy between the sector, the government and private parties, intrinsic added value can arise for all parties;

in more and more places in the country, other financing possibilities and initiatives are emerging where collaboration takes place with the private sector, such as ASML investing 2 million in a fund to support cultural projects in Brabant;

recent research has shown that match funding in the Netherlands is successful and this is an opportunity to connect cultural parties and private parties;

due to the financially difficult times, it is worthwhile to investigate new forms of financing possibilities for the art and cultural sector.

Requests the college of mayor and aldermen to:

together with the art and cultural sector, social organizations and the Groningen private sector, map out:

a. what possibilities exist for new financing models or forms for the art and cultural sector in Groningen, exploring cooperation between the public and private sectors;

b. how the art and cultural sector, from a social commissioning role, together with social organizations and the private sector, can contribute to Groningen’s social challenges (for example: health, climate transition, etc.).

inform the council about this.

Maria Martinez Doubiani - D66
Ietje Jacobs-Setz - VVD
Evelien Bernabela - PvdN
Rozemarijn Gierkink - PvdA
Peter Rebergen - CU
Jalt de Haan - CDA

Moties over subsidie & systemen

Motie (M17) Zzp’ers verenigt u!

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering
bijeen op 20 november 2024, ter bespreking van
het raadsvoorstel ‘Cultuurnota Cultuur maakt
gelukkig 2025-2028’

Constaterende dat:

In Nederland in 2020 12% van de werkenden
zzp’er was;

In de kunsten en erfgoed sector in 2020 61%
van de werkenden zzp’er was;

Er in Groningen wel een belangenorganisatie
is voor instellingen, maar niet voor individuele
werkenden;

In Rotterdam een groep culturele en creatieve
makers zich verenigd heeft om met één stem te
spreken richting overheid, politiek en werkver-
schaffers;

Hier de Creatieve Coalitie Rotterdam uit is
ontstaan, die onder andere een door OCW gefi-
nancierde blauwdruk voor belangenbehartigers
hebben gerealiseerd.

Overwegende dat:

De huidige ontwikkeling in de culturele sector
zo is dat makers en instellingen een meer gelijk-
waardige positie innemen ten opzichte van el-
kaar;

Ons cultuurbeleid nu voor een groot deel ge-
richt is op instellingen en vooral met hen gespro-
ken wordt over de vormgeving van dit beleid;

Om goed de dialoog over de toekomst van de
sector aan te gaan, een makersorganisatie nodig
is;

Een eigen Groningse makersorganisatie kan
helpen bij het verkrijgen van meer zeggenschap;

Een lokale makersorganisatie geïnitieerd vanuit
de politiek in Rotterdam goede resultaten ople-

vert.

Verzoekt het college:

Samen met makersorganisaties zoals de
Mooiedingenmakers en de Creatieve Coalitie te
onderzoeken of en zoja in welke vorm makers,
andere zzp’ers en zelfstandige culturele onderne-
mers uit de culturele sector meer zeggenschap
kunnen krijgen om zo mee te kunnen praten over
de inhoudelijke ontwikkeling van het cultuurbe-
leid in Groningen;

Hierover de raad in Q2 te informeren.

en gaat over tot de orde van de dag.

- PvdA - Rozemarijn Gierkink
- GL - Sophie Middelhuis
- PvdD - Janette Bosma
- PvhN - Evelien Bernabela
- SP - Floor Mertens
- D66 - Maria Martinez-Doubiani
- Stadspartij 100% voor Groningen - Niels Hilboesen

Motion (M17) Freelancers unite!

The Municipal Council of Groningen, meeting in session on November 20, 2024, discussing the council proposal ‘Cultural note Culture makes happy 2025-2028’

Observing that:

In the Netherlands in 2020, 12% of the working population were freelancers;

In the arts and heritage sector in 2020, 61% of the working population were freelancers;

In Groningen, there is an interest group for institutions, but not for individual workers;

In Rotterdam, a group of cultural and creative makers has united to speak with one voice towards the government, politics and employers;

This led to the creation of the Creatieve Coalitie Rotterdam (Creative Coalition Rotterdam), which has, among other things, produced a blueprint for advocacy groups financed by OCW.

Considering that:

The current development in the cultural sector is that makers and institutions are taking a more equal position towards each other;

Our cultural policy is now largely focused on institutions and discussions about the design of this policy are mainly held with them;

To properly conduct the dialogue about the future of the sector, a makers’ organization is needed;

A Groningen-based makers’ organization can help in gaining more say;

A local makers’ organization initiated by politics in Rotterdam yields good results.

Requests the municipal executive to:

Together with makers’ organizations such as de Mooiedingenmakers and the Creatieve Coalitie, investigate whether and, if so, in what form makers, other freelancers and independent cultural entrepreneurs from the cultural sector can gain more say in order to participate in discussions about the substantive development of cultural policy in Groningen;

Inform the council about this in Q2.

and proceeds to the order of the day.

- PvdA - Rozemarijn Gierkink
- GL - Sophie Middelhuis
- PvdD - Janette Bosma
- PvhN - Evelien Bernabela
- SP - Floor Mertens
- D66 - Maria Martinez-Doubiani
- Stadspartij 100% voor Groningen - Niels Hilboesen

Motie (M07): Herstructurering van cultuursubsidies

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 20 november 2024, ter bespreking van de cultuurnota 2024-2028.

Constaterende dat:

Het college in de cultuurnota 2024-2028 voornemt om te kijken naar een herstructurering van de subsidie-instrumenten die beter aansluit bij de vraag uit de sector, om meer ondersteuning op maat te bieden via een gelaagd aanbod van subsidiemogelijkheden, naast een betere afbakening in doelstelling en scherpere keuzes.

Overwegende dat:

Voor instellingen die buiten de cultuurnota vallen er voor vier jaar lang een gat kan vallen;

Het ook geen doel op zich hoeft te zijn om in de cultuurnota te komen, maar andere vormen van subsidies ook kunnen voldoen;

De aanvraagprocedure voor de cultuurnota veel vraagt van makers in het kader van bewijslast;

Kortdurende en/of kleinere subsidies die meer gebaseerd kunnen zijn op vertrouwen, waarmee de administratieve druk op makers verminderd kan worden, ook een mogelijkheid kunnen bieden voor ondersteuning van makers.

Verzoekt het college:

Het advies van de kunstraad met betrekking tot het herzien van de subsidieregelingen in acht te nemen wanneer het college de subsidie-instrumenten gaat herstructureren;

Daarbij met name met betrekking tot het advies van de kunstraad om een subsidieregeling voor 1- tot 2-jarige programma's te ontwikkelen en een regeling voor makers in lijn met het eerder 'Snelloket' in te stellen, hierin mee te nemen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Sophie Middelhuis (GroenLinks)
Janette Bosma (PvdD)
Rozemarijn Gierkink (PvdA)
Floor Mertens (SP)
Jalt de Haan (CDA)

Partij	Voor	Tegen	
GroenLinks	9		+ details
PvdA	5		+ details
D66	5		+ details
Partij voor de Dieren	3		+ details
Stadspartij 100% voor Groningen	3		+ details
SP	4		+ details
VVD	3		+ details
Student en Stad	3		+ details
ChristenUnie	2		+ details
CDA	2		+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details
PVV		1	+ details

Motion (M07): Restructuring of cultural subsidies

The council of the municipality of Groningen meeting in session on November 20, 2024, discussing the cultural note 2024-2028.

Janette Bosma (PvdD)
Rozemarijn Gierkink (PvdA)
Floor Mertens (SP)
Jalt de Haan (CDA)

Observing that:

In the cultural note 2024-2028, the college intends to look at a restructuring of the subsidy instruments that better aligns with the demand from the sector, to offer more tailored support through a layered offering of subsidy opportunities, alongside a better delineation of objectives and sharper choices.

Considering that:

For institutions that fall outside the cultural note, a gap can occur for four years;

It does not have to be a goal in itself to be included in the cultural note, but other forms of subsidies can also suffice;

The application procedure for the cultural note demands a lot from makers in terms of burden of proof;

Short-term and/or smaller subsidies that could be more based on trust, thereby reducing the administrative pressure on makers, could also offer a possibility for supporting makers.

Requests the municipal executive to:

Take into account the advice of the Arts Council regarding the revision of the subsidy regulations when the college restructures the subsidy instruments;

In doing so, particularly include the Arts Council's advice to develop a subsidy scheme for 1- to 2-year programs and to establish a scheme for makers in line with the former 'Snelloket'.

And proceeds to the order of the day.

Sophie Middelhuis (GroenLinks)

Partij	Voor	Tegen	
GroenLinks	9		+ details
PvdA	5		+ details
D66	5		+ details
Partij voor de Dieren	3		+ details
Stadspartij 100% voor Groningen	3		+ details
SP	4		+ details
VVD	3		+ details
Student en Stad	3		+ details
ChristenUnie	2		+ details
CDA	2		+ details
Partij voor het Noorden	2		+ details
PVV		1	+ details

Moties over subsidie & systemen

Motie ‘doorstroom in broedplaatsen’ [ingetrokken]

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 20 november 2024, ter bespreking van het raadsvoorstel ‘Cultuurnota Cultuur maakt gelukkig 2025-2028’.

Constaterende dat:

In de cultuurnota cultuur maakt gelukkig 2025-2028 staat dat: Ook fysieke ruimte om je beroepspraktijk te ontwikkelen hoort hierbij. Via ons integrale broedplaatsenbeleid zetten we als gemeente met name in op het faciliteren van voldoende en betaalbare ruimte (de ‘ijzeren voorraad’) voor starters in de creatieve sector;

In de cultuurnota cultuur maakt gelukkig 2025-2028 staat dat: de gemeente via het broedplaatsenbeleid voldoende en betaalbare ruimte voor de creatieve sector, met name voor starters beschikbaar stelt.

Overwegende dat:

Broedplaatsen zijn bedoeld als tijdelijke springplank voor starters in de creatieve sector, zodat creatieve ondernemers daarna kunnen doorgroeien naar reguliere huisvesting;

Langdurig gebruik van broedplaatsen door dezelfde huurders kan leiden tot een tekort aan ruimte voor nieuwe starters;

Een periode van drie jaar een logische termijn is voor starters in de creatieve sector;

Na drie jaar nog een tussentermijn in het leven roepen kan worden van twee jaar indien er uitzicht is op doorstroom binnen deze termijn.

Verzoekt het college:

Voorwaarden voor broedplaatsen op te nemen waarbij huurders van broedplaatsen maximaal drie jaar een broedplaats mogen huren met de mogelijkheid om deze termijn nog met twee jaar te verlengen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Rik Heiner - VVD
Maria Martinez Doubiani - D66
Jalt de Haan - CDA

Motion ‘Flow-through in broedplaatsen’ [retracted]

The Municipal Council of Groningen, meeting in session on November 20, 2024, discussing the council proposal ‘Cultural note Culture makes happy 2025-2028’.

Rik Heiner - VVD
Maria Martinez Doubiani - D66
Jalt de Haan - CDA

Observing that:

The cultural note Culture makes happy 2025-2028 states: Physical space to develop your professional practice is also part of this. Through our integral creative hub policy, as a municipality we focus primarily on facilitating sufficient and affordable space (the ‘iron stock’) for starters in the creative sector;

The cultural note Culture makes happy 2025-2028 states: the municipality, through its creative hub policy, makes sufficient and affordable space available for the creative sector, particularly for starters.

Considering that:

Creative hubs are intended as a temporary springboard for starters in the creative sector, so that creative entrepreneurs can then grow into regular housing;

Long-term use of creative hubs by the same tenants can lead to a shortage of space for new starters;

A period of three years is a logical term for starters in the creative sector;

After three years, an interim term of two years could be created if there is prospect of flow-through within this term.

Requests the municipal executive to:

Include conditions for creative hubs whereby tenants of creative hubs may rent a creative hub for a maximum of three years, with the possibility to extend this term by another two years.

And proceeds to the order of the day.

Moties over subsidie & systemen

(M08) Motie bredere impact cultuur [ingetrokken]

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 20 november 2024, ter bespreking van de cultuurnota 2024-2028.

Constaterende dat:

Cultuur bijdraagt aan veel zaken zoals (positieve) gezondheid, preventie, leefbaarheid, onderwijs, werkgelegenheid en economische spin-off;

Veel culturele activiteiten en beleidsdoelen, ondanks overlap met en bijdrage aan andere domeinen en maatschappelijke opgaven, volledig uit het cultuurbudget worden gefinancierd;

De activiteiten van een aantal instellingen waarschijnlijk geen doorgang kunnen vinden binnen het cultuurbudget, terwijl deze activiteiten een bredere maatschappelijke impact hebben dan alleen cultureel, zoals voor jongeren, preventie en talentontwikkeling.

Overwegende dat:

De bijdrage van de culturele sector aan maatschappelijke opgaven op gebieden als zorg, preventie en leefbaarheid, kosten in de toekomst kan beperken;

De kunstraad in haar advies aangeeft dat sommige aanvragen beter passen bij de domeinen welzijn en zorg, en daarom een domeinoverschrijdende benadering van de ondersteuning van kunst en cultuur benadrukt;

Activiteiten die zich specifiek richten op jongeren bijdragen aan doelstellingen zoals preventie en onderwijs.

Verzoekt het college:

Te onderzoeken in hoeverre activiteiten die nu worden gefinancierd uit het cultuurbudget, maar overlap hebben met andere domeinen, ook (deels) vanuit deze domeinen gefinancierd kunnen worden;

Hierin met name te kijken naar activiteiten die zich richten op jeugd en jongeren en zo bijdragen aan beleidsdoelen zoals preventie en onderwijs;

De raad hierover in Q1 hierover te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Sophie Middelhuis (GroenLinks)
Rozemarijn Gierkink (PvdA)
Janette Bosma (PvdD)
Jalt de Haan (CDA)

Motions on subsidy & systems

(M08) Motion broader impact of culture [ingetrokken]

The council of the municipality of Groningen meeting in session on November 20, 2024, discussing the cultural note 2024-2028.

Observing that:

Culture contributes to many things such as (positive) health, prevention, livability, education, employment and economic spin-off;

Many cultural activities and policy goals, despite overlap with and contribution to other domains and social challenges, are fully financed from the culture budget;

The activities of a number of institutions probably cannot proceed within the culture budget, while these activities have a broader social impact than just cultural, such as for youth, prevention and talent development.

Considering that:

The contribution of the cultural sector to social challenges in areas such as care, prevention and livability can limit costs in the future;

The Arts Council indicates in its advice that some applications are better suited to the domains of welfare and care, and therefore emphasizes a cross-domain approach to the support of art and culture;

Activities specifically aimed at young people contribute to objectives such as prevention and education.

Requests the municipal executive to:

Investigate to what extent activities that are now financed from the culture budget, but overlap with other domains, can also (partly) be financed from these domains;

In this, specifically look at activities aimed at children and youth that thus contribute to policy goals such as prevention and education;

Inform the council about this in Q1.

And proceeds to the order of the day.

Sophie Middelhuis (GroenLinks)
Rozemarijn Gierkink (PvdA)
Janette Bosma (PvdD)
Jalt de Haan (CDA)

Moties over instituties & organisaties

Motie: Locked Out of Heaven

Er wordt voorgesteld om gratis of goedkope museumentree voor studenten in Groningen in te voeren om de sterke daling van het aantal studentenbezoeken te keren. “Het college wordt verzocht om met het Groninger Museum te overleggen over een structurele compensatieregeling en de raad hierover voor het eerste kwartaal van 2026 te rapporteren.” (Ondersteund door Student en Stad.)

Motie: Combitickets openbaar vervoer voor Cultuur en Sport

Er worden combitickets voor openbaar vervoer en culturele of sportieve evenementen voorgesteld om de bezoekersaantallen te verhogen en het autoverkeer te verminderen. “Het college wordt verzocht dit met relevante instellingen te onderzoeken en binnen een jaar te rapporteren.” (Ondersteund door GroenLinks, PvdA, D66, Partij voor de Dieren, Stadspartij 100% voor Groningen, SP, VVD, Student en Stad, ChristenUnie, CDA, Partij voor het Noorden, en PVV.)

Motions on institutions & organisations

Motion: Locked Out of Heaven

Free or low-cost museum access for students in Groningen is proposed to reverse a steep decline in student visits. “The municipal executive is requested to consult with the Groninger Museum on a structural compensation scheme and report back to the council by Q1 2026.” (Supported by Student en Stad.)

Motion: Combitickets public transit for Culture and Sport

Combination tickets for public transport and cultural or sports events are proposed to increase attendance and reduce car traffic. “The municipal executive is requested to explore this with relevant institutions and report back within one year.” (Supported by GroenLinks, PvdA, D66, Partij voor de Dieren, Stadspartij 100% voor Groningen, SP, VVD, Student en Stad, ChristenUnie, CDA, Partij voor het Noorden, and PVV.)

Motie “Locked Out of Heaven”

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering
bijeën op 9 juli 2025, ter bespreking van de Voor-
jaarsnota.

Constaterende dat:

Het aantal studentbezoeken aan het Groninger
Museum is gedaald van 16.000 in 2023 naar 600
in 2024;

Deze daling onder andere samenhangt met het
wegvallen van de gratis toegang voor studenten
na beëindiging van de compensatie uit het Ak-
koord van Groningen;

Studenten sinds 2024 €10 entree betalen voor
een museumbezoek;

Er voor andere doelgroepen zoals kinderen en
volwassenen vaak regelingen bestaan om cultuur
toegankelijk te maken, maar studenten hier vaak
buiten vallen;

Overwegende dat:

Studenten een belangrijke rol spelen in het cul-
turele en maatschappelijke leven van de stad;

De terugval van bezoekersaantallen van 2023
op 2024 neerkomt op een afname van 96%, wat
erop wijst dat de toegangsprijs een substantiële
drempel vormt;

Cultuurparticipatie bijdraagt aan persoonlijke
ontwikkeling, maatschappelijke betrokkenheid en
binding met de stad;

Zelfs in vergelijking met het langjarige gemid-
delde van circa 12.000 studentbezoeken per jaar
tijdens de jaren waarin studenten gratis toegang
hadden, het aantal in 2024 extreem laag is;

Het wenselijk is dat culturele instellingen in
Groningen laagdrempelig financieel toeganke-
lijk zijn voor studenten, ongeacht hun financiële
situatie;

De financiële opbrengst van het invoeren van
entree (600 studenten à €10) beperkt is, terwijl de
impact op deelname aan cultuur fors is;

Verzoekt het college:

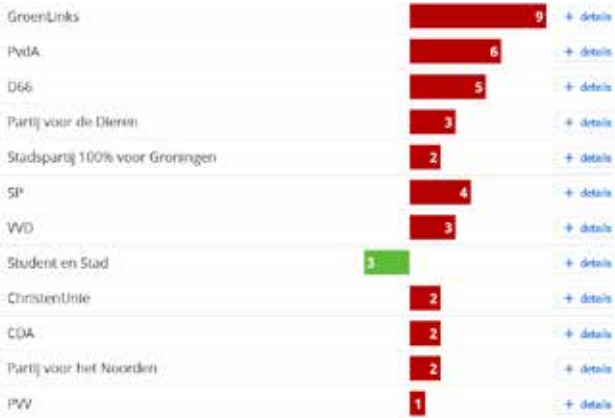
In overleg te treden met het Groninger Muse-
um om de mogelijkheden te verkennen voor een
structurele compensatieregeling die gratis toe-
gang voor studenten mogelijk maakt;

Daarbij verschillende opties mee te nemen,
zoals een gemeentelijke bijdrage, samenwer-
king met onderwijsinstellingen, of toegang via
bestaande voorzieningen zoals de stadspas
of een cultuurkaart, waarvan studenten nu zijn
uitgesloten;

De raad uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026
te informeren over de uitkomsten en mogelijke
vervolgstappen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Wieke van Heteren - Student & Stad

Motion “Locked Out of Heaven”

The Municipal Council of Groningen, meeting in session on July 9, 2025, discussing the Spring Memorandum.

Observing that:

The number of student visits to the Groninger Museum has decreased from 16,000 in 2023 to 600 in 2024;

This decrease is partly related to the loss of free admission for students after the end of the compensation from the Akkoord van Groningen;

Since 2024, students pay €10 entrance fee for a museum visit;

For other target groups such as children and adults, arrangements often exist to make culture accessible, but students often fall outside these;

Considering that:

Students play an important role in the cultural and social life of the city;

The drop in visitor numbers from 2023 to 2024 amounts to a decrease of 96%, indicating that the entrance fee forms a substantial barrier;

Cultural participation contributes to personal development, social involvement and bonding with the city;

Even compared to the long-term average of approximately 12,000 student visits per year during the years when students had free admission, the number in 2024 is extremely low;

It is desirable that cultural institutions in Groningen have low-threshold financial accessibility for students, regardless of their financial situation;

The financial revenue from introducing an entrance fee (600 students at €10) is limited, while the impact on cultural participation is significant;

Requests the municipal executive to:

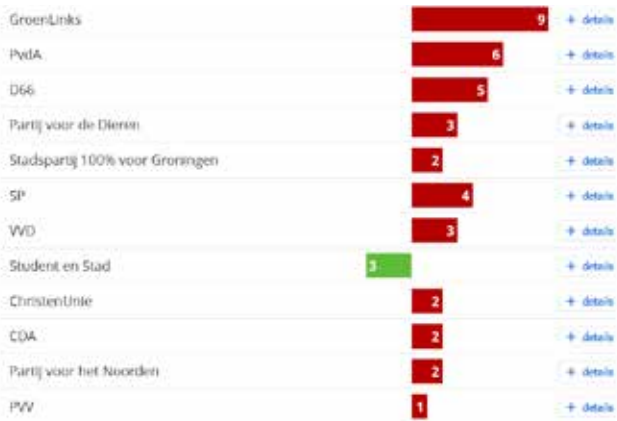
Enter into consultation with the Groninger Museum to explore the possibilities for a structural compensation scheme that enables free admission for students;

Include various options in this, such as a municipal contribution, cooperation with educational institutions, or access via existing facilities such as the Stadgerspas or a cultural pass, from which students are currently excluded;

Inform the council about the outcomes and possible follow-up steps no later than the first quarter of 2026.

And proceeds to the order of the day.

Wieke van Heteren - Student & Stad

Motie Combitickets OV voor Cultuur en Sport

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering
bijeen op 13 november 2024, besprekende de
begroting 2025

constaterende dat

het OV-gebruik voor reizen naar vrijetijdsbe-
zigheden in de lift zit, maar ook dat er ook nog
ruimte voor groei is;

in Leeuwarden en in Utrecht combikaartjes te
verkrijgen zijn voor een voorstelling in respectie-
velijk De Harmonie en de Stadsschouwburg en
een kaartje voor het OV tegen gereduceerd tarief;

in veel steden in het buitenland tickets voor een
theatervoorstelling, concert of sportevenement
op vertoon ook als plaatsbewijs gelden voor het
plaatselijke OV;

Overwegende dat

het OV een zeer goed alternatief kan zijn voor
het bezoeken van een voorstelling of evenement,
waarbij er minder autoverkeer naar de voorstel-
lingslocatie gaat en er daar ook minder vraag naar
parkeerruimte ontstaat;

mensen via een combiticket mogelijk eerder
voor het OV kiezen waardoor ze na een goede
ervaring sneller ook op andere momenten het OV
kiezen als alternatief voor een autorit;

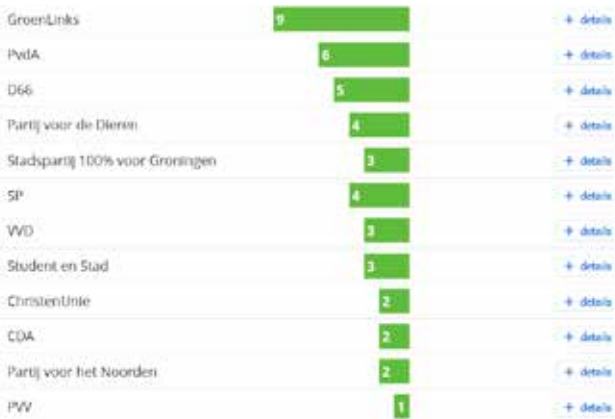
Verzoekt het college:

in overleg met bij voorbeeld OV-bureau, cultu-
rele instellingen als SPOT en Martiniplaza, Gro-
ninger Museum maar ook met sportverenigingen
als FC Groningen, Donar en Lycurgus te onder-
zoeken of en hoe dergelijke combitickets kunnen
worden aangeboden in Groningen en al dan niet
beginnen met het aanbieden van dergelijke kaart-
jes;

De raad binnen een jaar te informeren over de
resultaten;

En gaat over tot de orde van de dag.

- Benni Leemhuis - GroenLinks
- Wesley Pechler - PvdD
- Jurrie Huisman - SP
- Yaneth Menger - Stadspartij Groningen
- Etkin Armut - CDA
- Tom Rustebiel - D66
- Pablo Vermerris - Student en Stad

Motion Combitickets public transit for Culture and Sport

The Municipal Council of Groningen, meeting in session on November 13, 2024, discussing the 2025 budget

observing that

the use of public transport for travel to leisure activities is on the rise, but there is also still room for growth;

in Leeuwarden and Utrecht, combination tickets are available for a performance in De Harmonie and the Stadsschouwburg respectively AND a ticket for public transport at a reduced rate;

in many cities abroad, tickets for a theatre performance, concert or sports event also serve as proof of payment for local public transport upon presentation;

Considering that

public transport can be a very good alternative for attending a performance or event, resulting in less car traffic to the performance location and less demand for parking space there;

people might choose public transport sooner via a combination ticket, so that after a good experience they will more quickly choose public transport at other times as an alternative to a car journey;

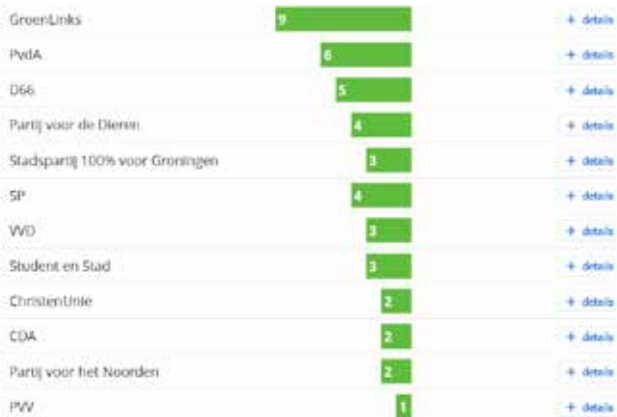
Requests the municipal executive to:

in consultation with, for example, the Public Transport Office, cultural institutions such as SPOT and Martiniplaza, Groninger Museum but also with sports clubs such as FC Groningen, Donar and Lycurgus, investigate whether and how such combination tickets can be offered in Groningen and whether or not to start offering such tickets;

Inform the council about the results within one year;

And proceeds to the order of the day.

- Benni Leemhuis - GroenLinks
- Wesley Pechler - PvdD
- Jurrie Huisman - SP
- Yaneth Menger - Stadspartij Groningen
- Etkin Armut - CDA
- Tom Rustebiel - D66
- Pablo Vermerris - Student en Stad

Moties over instituties & organisaties

Motie (M10): Meer (museum)nacht, meer cultuur [ingetrokken]

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering
bijeen op 20 november 2024, besprekende de
cultuurnota,

Constaterende dat:

De Groninger Museumnacht een aanwinst is
voor het culturele leven van de stad;

De Groninger Museumnacht inmiddels een
cultureel begrip begint te worden onder de Gro-
ningers;

De Groninger Museumnacht lokale cultuur spe-
cifiek bij jonge mensen aan het licht brengt

Overwegende dat:

De Groninger Museumnacht samenwerking
tussen de verschillende musea in Stad bevordert;

De Groninger Museumnacht dit jaar op haar
maximale bezetting zat met ruim 3500 bezoekers;

Groningers voor een betaalbare prijs een passe
partout kunnen krijgen om alle musea te kunnen
bezoeken

Verzoekt het College:

Om te kijken of er een fonds opgezet kan wor-
den om deze nacht naar een nog hoger succes te
tillen;

Om alvast te kijken naar een speciale uitvoering
ten gunste van het 10-jarig jubileum van de Gro-
ninger Museumnacht in 2026;

Om te onderzoeken of er ruimte is voor een
uitbreiding van het evenement, bijvoorbeeld door
galeries te betrekken, zodat nog meer Groningers
kunnen genieten van een avond vol cultuur

En gaat over tot de orde van de dag.

Evelien Bernabela - Partij vóór het Noorden

Motions on institutions & organisations

Motion (M10): More (museum) night, more culture [retracted]

The Municipal Council of Groningen, meeting in session on November 20, 2024, discussing the cultural note,

Observing that:

The Groninger Museum Night is an asset to the cultural life of the city;

The Groninger Museum Night is now beginning to become a cultural concept among the people of Groningen;

The Groninger Museum Night brings local culture to light, specifically among young people

Considering that:

The Groninger Museum Night promotes cooperation between the various museums in the city;

The Groninger Museum Night was at its maximum capacity this year with over 3500 visitors;

People of Groningen can get a passe partout at an affordable price to visit all museums

Requests the College:

To look into whether a fund can be set up to elevate this night to an even greater success;

To already look into a special edition for the 10th anniversary of the Groninger Museum Night in 2026;

To investigate whether there is room for expansion of the event, for example by involving galleries, so that even more people of Groningen can enjoy an evening full of culture

And proceeds to the order of the day.

Evelien Bernabela - Party for the North

Moties over Fossiele Buitenreclames

Overwegende dat:

Reclame in de openbare ruimte invloed heeft op gedrag en normaliseert welke producten en diensten maatschappelijk wenselijk worden geacht;

Reclame voor fossiele brandstoffen en aanverwante diensten bijdraagt aan klimaatverandering en luchtvervuiling en daarmee raakt aan de gezondheid van inwoners;

De gemeente Den Haag per 1 januari 2025 via de Algemene Plaatselijke Verordening een verbod op fossiele buitenreclame heeft ingevoerd;

De Rechtbank Den Haag heeft geoordeeld dat dit verbod niet in strijd is met de Grondwet, het EVRM of Europese regelgeving en dat het verbod geschikt is ter bescherming van gezondheid, klimaat en milieu;

Overwegende dat:

De gemeente Groningen zich inzet voor een groene, diervriendelijke en duurzame leefomgeving;

Gemeenten bevoegd zijn om via de APV regels te stellen aan reclame in de openbare ruimte, mits deze goed gemotiveerd en proportioneel zijn;

Het opnemen van een verbod in de APV effectiever en sneller werkt dan het uitsluitend sturen via aanbestedingen en contracten met exploitanten;

Verzoekt het College:

Bij de eerstvolgende wijziging van de APV (APVG) een verbod op fossiele buitenreclames in de openbare ruimte voor te bereiden, naar voorbeeld van het Haagse verbod.

Er waren tegenstemmers voor deze motie: 2 Stadspartij, 3 VVD, 2 CDA, 2 Partij voor het Noorden.

Motions on Fossil advertisements in public space

Considering that:

Advertising in public spaces influences behavior and normalizes which products and services are considered socially desirable;

Advertising for fossil fuels and related services contributes to climate change and air pollution and thus affects the health of residents;

The Municipality of The Hague introduced a ban on fossil fuel outdoor advertising as of January 1, 2025, via its General Local By-law (APV);

The District Court of The Hague has ruled that this ban is not in conflict with the Constitution, the ECHR, or European regulations, and that the ban is suitable for protecting health, climate, and the environment;

Considering that:

The Municipality of Groningen is committed to a green, animal-friendly, and sustainable living environment;

Municipalities are authorized to set rules for advertising in public spaces via the APV, provided they are well-motivated and proportional;

Including a ban in the APV is more effective and faster than only steering through tenders and contracts with operators;

Requests the Executive:

To prepare a ban on fossil fuel outdoor advertising in public spaces during the next amendment of the APV (APVG), following the example of the Hague ban.

There were votes against this motion: 2 Stads-partij, 3 VVD, 2 CDA, 2 Partij voor het Noorden.

Moties over Fossiele Buitenreclames

(M 08) Motie: Fossiele buitenreclame uit de openbare ruimte

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering
bijeen op 28 januari 2026,

Constaterende dat:

reclame in de openbare ruimte invloed heeft op
gedrag en normaliseert welke producten en dien-
sten maatschappelijk wenselijk worden geacht;

reclame voor fossiele brandstoffen en aanver-
wante diensten bijdraagt aan klimaatverande-
ring en luchtvervuiling en daarmee raakt aan de
gezondheid van inwoners;

de gemeente Den Haag per 1 januari 2025 via
de Algemene Plaatselijke Verordening een verbod
op fossiele buitenreclame heeft ingevoerd;

de Rechtbank Den Haag heeft geoordeeld dat
dit verbod niet in strijd is met de Grondwet, het
EVRM of Europese regelgeving en dat het verbod
geschikt is ter bescherming van gezondheid, kli-
maat en milieu;

Overwegende dat:

de gemeente Groningen zich inzet voor een
groene, diervriendelijke en duurzame leefomge-
ving;

gemeenten bevoegd zijn om via de APV regels
te stellen aan reclame in de openbare ruimte,
mits deze goed gemotiveerd en proportioneel
zijn;

het opnemen van een verbod in de APV effec-
tiever en sneller werkt dan het uitsluitend sturen
via aanbestedingen en contracten met exploitan-
ten;

Verzoekt het college:

bij de eerstvolgende wijziging van de APV
(APVG) een verbod op fossiele buitenreclames in
de openbare ruimte voor te bereiden, naar voor-
beeld van het Haagse verbod;

daarbij onder fossiele reclame te verstaan: han-
delsreclame waarmee kennelijk wordt beoogd de
volgende producten en/of diensten aan te prijzen:
fossiele brandstoffen, vliegvakanties, vliegtickets,
gascontracten, grijze stroomcontracten, cruise-
reizen en/of voertuigen met een fossiele of hybri-
de brandstofmotor;

de voorgestelde wijziging, inclusief juridische
onderbouwing en afbakening, bij de eerstvol-
gende APVG-wijziging ter besluitvorming aan de
gemeenteraad voor te leggen;

En gaat over tot de orde van de dag.

Bart Hekkema - Partij voor de Dieren,
Tim van de Vendel - GroenLinks
Hans de Waard – SP,
Laurent Dwarshuis - ChristenUnie

(M 08) Motion: Fossil outdoor advertising out of public space

The Municipal Council of Groningen, meeting in session on January 28, 2026,

Observing that:

advertising in public space influences behavior and normalizes which products and services are considered socially desirable;

advertising for fossil fuels and related services contributes to climate change and air pollution and thus affects the health of residents;

the municipality of The Hague introduced a ban on fossil outdoor advertising as of January 1, 2025, via the General Local Ordinance (APV);

the District Court of The Hague has ruled that this ban is not in conflict with the Constitution, the ECHR or European regulations and that the ban is suitable for the protection of health, climate and the environment;

Considering that:

the municipality of Groningen is committed to a green, animal-friendly and sustainable living environment;

municipalities are authorized to set rules for advertising in public space via the APV, provided they are well-motivated and proportionate;

including a ban in the APV is more effective and faster than merely steering through tenders and contracts with operators;

Requests the municipal executive to:

prepare a ban on fossil outdoor advertising in public space at the next amendment of the APV

(APVG), following the example of the Hague ban;

whereby fossil advertising is understood to mean: commercial advertising apparently intended to promote the following products and/or services: fossil fuels, air holidays, flight tickets, gas contracts, grey electricity contracts, cruise trips and/or vehicles with a fossil or hybrid fuel engine;

submit the proposed amendment, including legal substantiation and delineation, to the municipal council for decision-making at the next APVG amendment;

And proceeds to the order of the day.

Bart Hekkema - Party for the Animals,
Tim van de Vendel - GroenLinks
Hans de Waard – SP,
Laurent Dwarshuis - ChristenUnie

